

شیروانی - آئین شهادت آقای مرانی هم که اضافه (تقدیر جنس) بود قبول شد آنهم ضمیمه این بیست و شهادت بود.

مخبر - اگر چه ماده که در راپورت نوشته شده است تا مین میگردان نظر بر او ولی معذرت کیسیون موافق است و اضافه آنجمله راهم که آقای عراقی بیست و شهادت کردند قبول میکنند که ضمیمه این بیست و شهادت شود.

رئیس - آقای کازرونی تصور می کنند نظریه جناب عالی هم تا مین شده است.

کازرونی - بلی بنده استرداد می کند.

رئیس - نظریه آقای دست قیب هم تا مین شد.

دست قیب - بلی بنده هم قبول می کند.

رئیس - آقای یاسائی چطور

یاسائی - بنده بیست و شهادت خود را استرداد نمی کنم و باید قرائت شود چون این بیست و شهادت بنظر بنده ناقص است.

رئیس - آقای فرج الله خان آصف

فرج الله خان آصف - بنده موافقت ولی بایک اصلاح عبارتی

رئیس - اصلاح عبارتی را بیست و شهادت بفرمائید. آقای اجاق شاهم با این بیست و شهادت موافقت می فرمائید؟

اجاق - بلی بنده هم موافقت میکنم ولی باید اسم برده شود چون بعضی جاها خالصه است اجازه میفرمائید.

رئیس - آقای دکتر آقایان

دکتر آقایان - بنده بیست و شهادت خود را مسترد نمیدارم برای اینکه این بیست و شهادت را کافی نمیدانم.

رئیس - خوب پس تأمل بفرمائید تا موقعش.

آقای آقا میرزا شهاب نسبت باین بیست و شهادت که آقای مخبر قبول کردند توضیحی دارید؟

آقای میرزا شهاب این بیست و شهادت جامع است ولی بکنه است که آقایان بیست و شهادت کنندگان متوجه نشده اند و در اصل بیست و شهادت کیسیون هم این اشتباه بود و اگر این جمله را اصلاح کنند و بنویسند مالیاتی که از اشخاص گرفته می شود بنده هم موافقت می کنم و آن این است که در این بیست و شهادت مینویسد:

مالیات سرانه و خانوار که مال دولت از املاک و حیوانات دریافت میکنند (هر ملک که مطابق مواد این قانون مالیات می پردازد) در صورتی که مالیات سرانه را از حیوان یا از آب و زمین باملك نمیگیرند!! از مردم بدبخت می گیرند حالا آنها را جزء حیوانات حساب می کنند یا جزء ملک؟

البته اگر آنها را جزء حیوان حساب کنند ممکن است معاف باشند ولی ممکن است بگویند مالیات سرانه و خانوار را از ملك و حیوان نمیگیرند چون تو حیوان دوبا هستی نباید معاف باشی در این صورت اگر مین کنند از مالیاتی که از انسان و نوع بشر که در ایران گرفته می شود (و برخلاف همه جای دنیا است) معاف هستند آنوقت بنده هم موافقت می کنم.

یک نفر از نمایندگان - مقصود همین است.

آقا میرزا شهاب - مقصود همین است ولی این عبارت این مقصود را تا مین نمیکنند.

مخبر - اصلاً بک اصطلاح مالیاتی است که میگویند مالیات را از ملك و حیوان می گیرند ولی در حقیقت مالیات را که حیوان میدهد بلکه صاحب آن ملك میدهد مالیات را انسان میدهد منتها بعنوان مالیات ملك و حیوان و این اصطلاح مالیاتی است.

رئیس - آقای عدل با این بیست و شهادت آقای شیروانی موافقت یا خیر؟

عدل - بنده موافقت ولی می خواهم يك مختصر جوابی به آقای آقا میرزا شهاب بدهم.

رئیس - آقای مدرس

مدرس - بنده موافقت ولی بک اصلاحی دارم.

رئیس - حالا موقع اصلاح نیست ممکن است اگر اصلاحی بنظر تان میرسد بیست و شهادت بفرمائید. آقای بیات

بیات - بک توضیحی دارم اگر اجازه بفرمائید عرض کنم تا باین بیست و شهادت موافقت کنم.

رئیس - اگر نظریه دارم ممکن است معترض آقایان را بیک جمله از این بیست و شهادت نوشته شده است از تاریخ شروع باجرای این قانون.

اگر تاریخ شروع باجرای قانون را منطاط و موقت قرار بدهیم ممکن است در بیک نقطه از مملکت با دوا یا سه نقطه و سانش فراهم شود و شروع کنیم ولی در تمام مملکت وسایل نداشته باشیم که یک مرتبه شروع کنیم.

بنابراین از آن تاریخ نمی شود ترتیب سابق را لغو کرد ولی ممکن است گفت در عملی که شروع می شود باید اولی و دوم این بقیده بنده بهتر است.

رئیس - بیست و شهادت آقای اجاق (شرح ذیل خوانده شد)

بنده بیست و شهادت می کنم ماده نوزدهم این

قسم نوشته شود هر ملك را قصبه مطابق این قانون مالیات بپردازد از مالیات سرانه خانواری و سایر عوارضی که مقدمتاً در مجلس شورای ملی تصویب نشده و حق المرتع در غیر مرتع استفاده از مرتع از مکاری حمال کاریچی گرفته می شود معاف است.

رئیس - این قسمت آخر بیست و شهادت آقای اجاق راجع بحق المرتع اضافه بر آن بیست و شهادت است (خطاب به آقای اجاق) بفرمائید.

اجاق - در اینجا ما مالیات ارضی تصویب میکنیم و هم منظور برای مکاریها هم بک مالیاتی از قبیل نوافل مین کرده ایم و علاوه بر اینکه در هر جایی میتوان خط زنجیر هم از مکاری بک مالیاتی میگیرند قساطری شش قران هم در این جا وضع کردیم.

بنده در نظر گرفتم حالا که این همه تجلیات بر اینها می شود و این مالیاتهای متعدد را می دهند پس لااقل از حق المرتع که در زمینشان از آنها میگیرند معاف باشند.

البته در موقع بهار حق دارند زیرا استفاده میکنند و در هر ملكی که باشد باید حق المرتع آن را صاحب آن ملك بپردازد ولی در زمستان و پاییز حق نداشته باشند چیزی در تحت همین عنوان دریافت کنند و اضافه بنده بیست و شهادت کردم که نوشته شود در هر قصبه و بلوک زیرا این آقایان بیست و شهادت کرده اند در هر ملكی در صورتی که فصبانی هست که در آنجا این مالیاتها معمول است آنوقت میگویند ملك نیست یا فلان مالیاتی که تازه تأسیس کرده اند مطالبه میکنند بنده نظرم این است که از آنها هم معاف باشند ولی بیشتر نظر بنده راجع بحق المرتعی است که در غیر مرتع میگیرند و البته در صورتی که آقای معاون آن بیست و شهادت را قبول بفرمائید و کافی میدانند بنده هم موافقت میکنم.

معاون وزارت مالیه بنده تذکر خاطر معترض آقایان را بیک جمله از این بیست و شهادت نوشته شده است از تاریخ شروع باجرای این قانون.

اگر تاریخ شروع باجرای قانون را منطاط و موقت قرار بدهیم ممکن است در بیک نقطه از مملکت با دوا یا سه نقطه و سانش فراهم شود و شروع کنیم ولی در تمام مملکت وسایل نداشته باشیم که یک مرتبه شروع کنیم.

بنابراین از آن تاریخ نمی شود ترتیب سابق را لغو کرد ولی ممکن است گفت در عملی که شروع می شود باید اولی و دوم این بقیده بنده بهتر است.

رئیس - بیست و شهادت آقای اجاق (شرح ذیل خوانده شد)

بنده بیست و شهادت می کنم ماده نوزدهم این

خیلی هم کار خوبی است بنابراین از مرتع آنچه که متعلق به دولت است وقتی که در آنجا دوا و اقامت میروند چرا میکنند باید آن حق المرتع را بدهند.

اما اگر در بک موقعی یاد بک جایی بنا بحق المرتع که موقعه فراهم نبوده است بک چیزی گرفته اند این بک نقص بایک عیب و اشکالی است در طرز وصول مالیات که بکسی از مأمورین وصول مالیات خود سرانه این عمل را کرده است ولی این بک مطلب جدآ گناه است و البته باید فوراً جلو گیری کرد.

اما اینکه معنفاً حق المرتع را باین نظر در قانون منع میکنیم هیچ مورد ندارد زیرا دولت بک مرانی دارد که آن مرتع را مادامیکه برای چرا و آبگندار حق المرتع را خواهد گرفت.

رئیس - آقای مخبر عقیده کیسیون مخبر - کیسیون نمی تواند قبول بکنند زیرا دولت هم مثل مالک شخصی است.

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن قسمت اخیر بیست و شهادت آقای اجاق که راجع بیوضوح حق المرتع است.

مدرس - اجازه بفرمائید بنده توضیح عرض کنم چون در بیست و شهادت هم این مطلب هست.

اجاق - پس گرفتیم.

رئیس - بیست و شهادت آقای اسمعیل خان نقاشانی (شرح ذیل خوانده شد)

بیست و شهادت می کنم در ماده نوزدهم بک افزودن قانون مالیات و ملایطه طبقه مطابق این قانون مالیات میدهد هیچ اسم و رسم دیگر نباید در چیزی مطالبه شود.

رئیس - آقای نقاشانی

نقاشانی - عرض بنده همان راجع بالحق کلمه ایل و ما بقیش را با آقایان موافقت می همان اضافه کلمه (ایل) را اگر آقای مخبر قبول بفرمائید بنده دیگر عرض ندارم.

رئیس - آقای عدل (اجازه)

عدل - بنده تعجب میکنم از این بیست و شهادت هائی که آقایان می دهند زیرا این قانون را بطور کلی ضایع میکنند و دلیلش هم این است که این بیست و شهادت که داده شده و آقای معاون و مخبر هم قبول کردند در خلاصه دولت است و واضح است که وقتی در آنجا کوفته چنانچه باید بک حق المرتع بدهند.

چنانکه بک کسی هم در ملك خودش مخصوصاً چمن میگذارد در سال بک اجاره میدهد و خیلی جاها هم این طور است و

که اینجا مذاکره می شود شامل میشود و بالاخره هر مالیاتی که هر کس مبتلا بآن بوده است پیش بینی کرده ایم و آمده ایم لفظ هر اسم و رسم را در اینجا نوشته ایم حالا هم صکرده اند آقای معاون هم که مجبور است از طرف دولت دفاع کند و وقتی دفاع کردند دیگر ایشان نمیتوانند حرف بزنند و دفاع آقای معاون قانون میشود.

آقای معاون مانند مثلا کلمه عشیره هم گذاشته شود در صورتیکه در اینجا نوشته شده است حیوانی و البته حیوان هم عشیره دارد بنده که ندارم!!

آقای آقا میرزا شهاب فرمودند این مالیات سرانه را از شخص میگیرند ما هم همین جهت بود که لفظ سرانه را گذاشته ایم برای اینکه داخل آبی و ارضی و حیوانی نشود.

چون سرانه را از شخص میگیرند آن نه جزء ارضی است و نه جزء آبی و مادراین جا تمام این قسمت ها را منظور کرده ایم و احتیاطاً بک لفظ هر اسم و رسم هم در آخر گذارده ایم یعنی پس از تصویب این قانون تمام مالیاتهای مستقیمی که در املاک مردم برقرار بوده و بگرفته اند منسوخ بشود و آن وقت این مالیات جدید را بگیرند و بقیده بنده زیادتر از این هر چه حرف بزنیم این امر است که استندما میکنم از آقایان که این بیست و شهادت گرفته خوانده شد و گوش کردند آنوقت این بیست و شهادت های کوچک کوچک را پس بگیرند و این قانون را ضایع نکنند.

رئیس - بیست و شهادت آقای یاسائی (شرح ذیل خوانده شد)

بنده بیست و شهادت می کنم ماده نهم و اصلاح شود

از تاریخ اجرای این قانون کلیه مالیات و عوارضی که بموجب قانون مخصوصی تصویب مجلس شورای ملی ترسیم شده است از قبیل مالیات باغات - جریبانه - صیفی باغها - اشجار - نعلبات - شهور تریاک - جزیه اليهود - جزیه التصاری جزیه الجوس - بوج - سرانه - خانوار - سرشار - برکاری - گاو بندی - حق الارض - زلات - ایلی - دراب - سرگله - سرشاری - سرانه و سناق - حق العبور - گله داری - کره چری - علف چر - حق المرتع - گاو داری - مالیات اطوار میر آبی - مالیات مشت - مرتع - کنسوج عدل - رسوم سفره - خلعت بها - پول روزانه - رسوم استعمالی - تفنگچی - قراولی - صادرات باج نیلی - جلالی - چوپداری - سر قاطری - گوش خری - فروعات انبار - عوارض محلی - عوارض خیریه - مالیات سودان - چاقوتی - تومانی - بکعیاسی و

خرواری بکفران و غیره ملغی است و اخذ هر نوع قلق و فوق العاده و مخارج تحصیلدار ممنوع است.

رئیس - آقای یاسائی (اجازه)

یاسائی - مالیات دراز است ما بانواع و اقسام مختلف شکایات مردم را گوش میکنیم و حالا که موقع عمل رسیده است می خواهیم بک عبارت کش داری قضیه را برگردان کنیم در آتیه باز دچار زحمت شویم.

مالیات هائی که گرفته میشود بعضی از آنها هم قانون مخصوصی ندارد بعضی از آنها هم میگویند مالیات غیر مستقیم است و بعضی را میگویند مستقیم است و آنوقت غیر مستقیم را هم در خود وزارت مالیه بچند قسم معنی میکنند:

گاهی میگویند غیر مستقیم یعنی غیر ثابت و آن عبارت از مالیاتی است که معلوم نیست مثلا در سال چند مرتبه شود باین معنی که بک مالیاتی که در سال هزار تومان است مثلا بعد از وصول نفعه تومان میشود در هر صورت تفاوت پیدا میکند گاهی هم غیر مستقیم را همان معنی اصلی خودش تعبیر میکنند.

بعضی عوارضی هست که جای الفاء یا اصلاحش موقعی است که مالیات صنفی بیاید به مجلس ولی بعضی از عوارض هم هست که جای اصلاح و الفاتی همین جا است و اگر حالا بگذرد فوراً دچار مشکلات میشود.

بنده من باب مثال یکی از عوارضی که گرفته میشود فقط گويا در اصفهان یا در یکی دو نقطه دیگر گرفته میشود عرض میکنم و آن مالیات میران است و این مالیات عبارت از این بوده است که حکام قدیم از باب مداخلشان بک رشوه از بک کسی میگرفته اند و این بک چیزی بوده است که بقیال خودشان بگیرند و سر عنوان مالیات نداشته است.

ولی حالا جزء مالیات شده است اگر این قبیل مالیاتها را حالا منع نکنیم آنوقت فوراً دولت می گوید این مالیات از قدیم معمول بوده است و حالا هم باید بپردازند و مردم را در مواجه شدن بسا مأمورین مالیه دچار بک مشکلاتی میکنیم و عقیده بنده اینست که این مالیات ها و عوارضی را که بنده صورت داده ام باید در این قانون نوشته شود و تمام ملغی بشود تا مردم راحت شوند.

دیگر از جمله چیزهائی که بنده در اینجا بیست و شهادت کرده ام که شاید بنظر آقایان غریب بیاید جزیه اليهود و جزیه التصاری است که از فراریکه حالا بنده اطلاع دادند اینها را نمیگیرند.

ولی در همین چیزیکه وزارت مالیه چاپ کرده است و دست ما صادره است

اسم برده شده است و اگر اینها در این قانون اسم برده نشود آن وقت مثلا طبقه زرتشتی بک مالیات جزئی که می داده اند می دهند در مقابل باید مخارجشان را مسلمین بدهند و این چیز غریبی است.

در صورتیکه باید آنها هم مخارج مملکت را با اندازه خودشان بدهند منتهی چیزی که آنها تعلق می گیرد جزیه است و ممکنست آنچه چیزی که می دهند باسم جزیه باشد.

علی الحال بنده عقیده ام اینست که این چیزهائی که در قدیم از این صنف مختلفه مذهبی می گرفته اند ملغی شود و بطور کلی بک مالیاتی مطابق این قانون از کلیه اراضی و اقامت واحشام آنها گرفته شود منتهی بعنوان جزیه و بعضی چیزها هم هست که بعد از این نامی دانه می شود و آن از قبیل مالیات خلدت بهاء است در بنده نیدانم این مالیات ارضی است که شما اینجا قید می کنید یا مثل پول روزانه که در این ورته چایی هست که آقای شیروانی آورده و خوانده اند آیا پول روزانه که از فلان محل می گرفته اند مالیات ارضی است آبی است یا ممکن است با ملار سوم است و صوابی عبارت از چیست

آخر اینها که مربوط به مالیات نیست و بنده نیدانم جزء کدام طبقه از مالیاتها است یا مثلا گوش خری - مالیات گوش خری را بنده نیدانم چیست و بنده نمیفهمم اینرا جزء مالیات مواشی میشود حساب کرد یا نه؟

ملا مالیات چا خویولی و علف چری اینها را که میشود جزء مالیات ارضی قرارداد حالا گوش خری را بنده نسبت این که گاه در اردومکنست گفت جزء مالیات مواشی میشود قرارداد.

با ملا حق العبور گوسفند که از فلان کوه یا دره عبور می کند بک وقتی قانون صاحب ملك چون دخلش در این بوده بک پولی می گرفتند حالا هم مالیه همانرا مطالبه می کند.

پس باید این کار را بکلی ملغی کرد و مخصوصاً اسم برده شود که اینها ملغی شود بنده کاملاً در کتابچه دقت کردم و آنچه که متعلق به اراضی بود در این جا قید کردم و فقط چیزی را که بنده فراموش کردم همان باداران است که آنرا هم حالا بیست و شهادت خودم اضافه میکنم دیگر بنده است بنظر آقایان

رئیس - آقای رضوی (اجازه)

رضوی - بنده عرض می کنم این ترتیب در واقع همانست که آقای عدل اظهار فرموده اند اگر بنا شود این قدر بیست و شهادت داده شود قانون را ضایع میکند بجهت اینکه در این بیست و شهادت که آقا کردند ممکنست ده دوازده فقره مالیات

دیگر هم باشد ایشان اسم نبرده باشند وقتی اسم نبرند آنوقت معنایش اینست که باید مالیه مالیات آنرا بگیرد ولی وقتی که عبارت بهیچ است و رسم نوشته شود آنوقت مالیات هائی که از تصویب مجلس نگذشته است دیگر گرفته نشود و بقیده بنده اینتر تبیه بهتر است.

رئیس - عقیده کیسیون چیست

مخبر - کیسیون هم نمی تواند قبول کند.

رئیس - رأی گرفته میشود بیست و شهادت آقای یاسائی آقایان موافقت فیما فرمائید.

عدل - قلبی قیام نمودند

رئیس - قابل توجه نشد اجازه میفرمائید چند دقیقه تنفس داده شود

چند دقیقه از نمایندگان صحبت در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید

رئیس - بیست و شهادت آقای دکتر آقایان (این طور خوانده شد)

بیست و شهادت میکنم که ماده ۱۹ بطریق ذیل نوشته شود

ماده ۱۹ - هر ملكی مطابق مواد این قانون مالیات بپردازد از مالیات سرانه و خانوار و سایر عوارضی که بموجب قانون مخصوص از طرف مجلس شورای ملی تصویب شده است معاف است

دکتر آقایان - از توضیحات آقای معاون رآقای مخبر عضو محترم کیسیون آقای عدل معلوم شد که کلیه عوارضی مستقیم باید بعد از تصویب این قانون از بین برود.

بنده برای اینکه در آتیه بک بهانه و هنری از برای وزارت مالیه نباشد که مثلا بگویند چون این مسئله در قانون پیش بینی نشده است پس باید این عوارض هم گرفته شود لهذا اینطور بیست و شهادت کردم که ذکر شود آنچه که بموجب قانون مخصوص از طرف مجلس وضع شده است گرفتن آن بکلی ممنوع است

معاون وزارت مالیه بنده چنانچه عقیده آقایان هم هست سلیقه خود بنده هم همین است که مواد قانون خیلی صریح و واضح نوشته شود که اسباب اشکال و زحمت نباشد.

ولی بک مطلبی را که می بینم خواه ناخواه بطور مجهول درمی آید لازم میدانم بطور خلاصه توضیحی عرض کنم

در این ماده غالباً بیست و شهادت هائی شده است که اغلب از مالیاتها را باسم برده اند یا بطور کلی دونا ست از آنها اسم برده شده و بعد و غیره گفته شده است که آنها حذف شود.

بنده عرض کردم خوبست توجه بفرمائید

چیزی را که منظور بوده است از تنظیم این ماده این بوده است که از عوارضی که در ضمن مالیات ملکی یعنی مالیات آبی و خاکی گرفته می‌شده است آنها باید لغو شود.

باین معنی که اگر علاوه بر عوارضی که مودی مالیات میدهد یک مبلغ هائی هم باسم عوارض مختلفه از زمین و آب بنام مالیات ملکی گرفته می‌شده آنها باید بعد از تصویب این قانون گرفته نشود.

ولیکن پیشنهادی حالا یعنی در چند دقیقه قبل تقدیم شد و اساسی مختلفه مالیاتهای زیادی در آنها نوشته شده است که آنها هیچ مربوط مالیات های ملکی نیست بنده هم معتقد نیستم که این قبیل مالیاتها در مملکت برقرار باشد ولی البته باید بجای این مالیاتها یک مالیاتهای صحیح وضع شود که آبرومندان باشد آنوقت این مالیاتها همه مافی شود سابقا هم در این خصوص مذاکره شده پس بنابراین در این قسمت مالیاتها داخل شدن باینکه آنها را در این لایحه داخل کردن مورد ندارد.

اگر پیشنهادی میشود باید اینطور درست کرد تا زودتر بمقصد برسیم باین ترتیب که عوارضی را که در ضمن مالیات ملکی از آب و زمین گرفته می‌شده است آنها موقوف شود و اگر غیر از این باشد چون ممکن است مجهول باشد آنوقت اسباب اشکال از برای دولت و مودیان مالیاتی می شود و گمان میکنم در عوض اینکه این قانون از برای تسهیل امور دولت و مودیان مالیاتی باشد اسباب اشکال برای آنها می شود.

رئیس - عقیده آقای مغیر چیست؟
مغیر - قبول نمیشود.
رئیس - رای می گیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایانی که موافقت فرمایند.
(عده کمی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای دکتر احتشام هم گمان میکنم تأمین شده باشد ولی قرائت میشود.
(اینطور قرائت شد)
بنده ماده ۱۹ را اینطور پیشنهاد میکنم ماده ۱۹ هر ملکی که مطابق مواد این قانون مالیات میبرد از سایر مالیاتها و عوارض اعم از نقدی و جنسی معاف خواهد بود.
دکتر احتشام - این پیشنهاد تصور میکنم باین پیشنهادی که آقای دکتر احتشام کردند قابل توجه نشد فرقی داشته باشد برای اینکه در این پیشنهاد بعضی از مالیاتهای دیگری را هم که مربوط باین قانون نیست قید کرده بودند و اگر حقیقتاً ما بخواهیم سوء تعبیراتی که در مالیاتهای مستقیم نسبت باهالی اصفهان یا کرمان یا سایر ولایات میشود آنچه که برخلاف قانون گرفته میشود

آنها را در این ماده ذکر کنیم این ماده ۱۹ باندازه تمام قانون میبزی خواهد شد اینست که بنده بطور کلی اینطور پیشنهاد کردم که کلیه مالیاتهای که گرفته میشود باستثناء آنچه در این مواد مدرن شده یعنی عوارضی که باسم مالیات ارضی و حیوانی گرفته میشود ملغی باشد.

رئیس - عقیده کمیسیون چیست؟
مغیر - چون پیشنهاد آقای دکتر آقایان قبول نشد لهذا کمیسیون این را هم قبول نمی کند.
رئیس - رای می گیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقایان که کتر احتشام آقایان موافقت قیام فرمایند.
(عده قلیایی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد شاهراده اکبر میرزا و آقای ثابت هم در همین زمینه است و تأمین شده معذرت فرماید می شود.
(اینطور خوانده شد)
ذیل اصلاح شود
ماده نوزدهم - هر ملکی که مطابق مواد این قانون مالیات می برد از مالیات سرانه و خانواری نقدی و جنسی و یادارانه و سایر عوارضی که مقدمتاً از طرف مجلس شورای ملی تصویب نشده باشد معاف است.

اگر میرزا - چون تأمین شده است دیگر عرضی ندارم.
رئیس - آقای ثابت هم مسترد می دارند؟
ثابت - بلی.
رئیس - پیشنهاد آقای سهراب زاده هم دیگر موردی ندارد چون قسمت اولش تأمین شده و قسمت حقا باش هم رد شده است.
پیشنهاد آقای نظامی هم همینطور است.

پیشنهاد آقای کازرونی (باین مضمون قرائت شد)
بنده پیشنهاد می کنم که پس از اجرا تبدیل شود پس از میبزی کازرونی - این پیشنهاد محتاج توضیح نیست برای اینکه پس از اینکه میبزی شد البته اجرائش بادولت است و در اینجا این گونه پس از اجرا معنی ندارد و باید کلمه (پس از اجرا) تبدیل شود به (پس از میبزی) تا اینکه پس از میبزی شدن املاک هم این مالیات ها موقوف باشد هم اینکه وسیله باشد برای سرعت اجرا.
مغیر - عین نظریه دولت و کمیسیون همین بوده و ماده ۲۱ هم مورد اجراء معین کرده ممکن است قبول شود.
رئیس - قبول میفرمایند.
مغیر - بلی قبول می کنیم.
رئیس - تبصره های پیشنهادی قرائت

می شود پیشنهاد آقای مدرس (اینطور خوانده شد)
تبصره - بعنوان حق آب و فاضل آب رودخانه بعنوان حق مرتع و تعلیف از مراتع عمومی مالیات اخذ نخواهد شد.
رئیس - قسمت اولش گویا مذاکره لازم نداشته باشد در قسمت آخرش فقط باید توضیح بدیم.
مدرس - حال عرض میکنم. این قانون میبزی بمقصد من ماده مهم دارد یکی ماده اول است که متعلق باب و ملک است یکی هم متعلق بحیوانات است و یکی هم این ماده است که چند مالیاتی موقوف شود (بعضی از نمایندگان کان - صحیحست)
قانون میبزی یعنی این سه ماده از صحیح تا حالا که صحبت داشتیم بقیه من بعضی سئوال و جوابها از خود بخود بگذرد رفت.
معنی این ماده اینست که مالیات مستقیم هر چه بود از مملکت برداشته شود (بعضی از نمایندگان - صحیحست) معنی مالیات مستقیم هم اینست که بفلان ده حواله می کردند پول جازو و زوری حیه تقسیم میکردند و پول می گرفتند این معنی مالیات مستقیم است تمام مالیاتها و عوارضی که به آب و ملک تعلق می گیرد و بجز موقوفه تعلق می گیرد و خیلی از مالیاتهای را که اسم برده جزء مالیات مستقیم بود.
این ماده باید دلالته داشته باشد بر این که آنها موقوف است ما می بینیم همه آقایان هم موافقت کرده باین موقوف باشد ولی عبارت هاد مختلف است آقایان موضوع یکی است.
اختلاف فقط در دو چیز است یکی اختلاف در آب رودخانه است و یکی هم اختلاف در مراتع عمومی که باید معلوم شود که این پولی که از آب رودخانه ها می گیرند جزو چه مالیاتی است و این پولی که از مراتع ها میگیرند چه مالیاتی است.
اولا مالیاتی که حالا ما وضع کردیم بر حیوانات مالیات مرعی است مرعی یعنی محل چریدن و این پولی که ما وضع کردیم بر حیوانات چریدنش است.
اگر دولت یک جانی مرتع خصوصی دارد برود بفرود نه این که یک مرتع یا یک آبی باشد بهاری ده من و متعلق بدولت هم نباشد دولت تصرف در آن بکند.
بلی اگر دولت یک آب یا یک مرتعی داشته باشد حق دارد آنرا بفرودد اما آبی که توی رودخانه می رود مال دولت است و نه مال کسی دیگر.
هر وقت آمد توی مادی خالصه آنرا هر کار می خواهد بکند و وقتی توی مادی می آید متعلق بمن است من هم می خواهم

بفروشم می فروشم می فروشم بزراعت بکنم زراعت میکنم و تا زمان مرزاد هم هیچ آب فروشی در مملکت مرسوم نبود و از زمان او این مسئله آب فروشی پیدا شد که از هر مادی یک بره می گرفتند و آب میدادند در آن زمان آمدند و برایش مالیات قرار دادند و اینکه آقای معاون می فرمایند دولت آب خودش را می فروشد باینه اگر آب توی مادی خالصه آمد بخواد بفرودد بفرودد اما اگر آبی که توی رودخانه می رود مشترک بین تمام مالکین رودخانه فراء اطراف این رودخانه است.
رودخانه سفیدرود سی فرسخ طولش است این طرفش ملک است و آن طرفش هم ملک است و تا وقتی که این رودخانه توی مادی گرفته است توی مادی املاک مجاور است این آب متعلق بان مالکین و زارعهین اطراف آن آب است والا آب توی رودخانه را هیچکس مالک نیست اختصاص به سفیدرود هم ندارد جاجرود هم بطور است زاینده رود هم داریم جای دیگر هم داریم در سیستان هم داریم بجز سیداختصاص جاجرود با سفیدرود دارد.
آب جاجرود بانده را آب میدهد میگرداند و پول می گرفتند این معنی مالیات مستقیم است تمام مالیاتها و عوارضی که به آب و ملک تعلق می گیرد و بجز موقوفه تعلق می گیرد و خیلی از مالیاتهای را که اسم برده جزء مالیات مستقیم بود.
این ماده باید دلالته داشته باشد بر این که آنها موقوف است ما می بینیم همه آقایان هم موافقت کرده باین موقوف باشد ولی عبارت هاد مختلف است آقایان موضوع یکی است.
اختلاف فقط در دو چیز است یکی اختلاف در آب رودخانه است و یکی هم اختلاف در مراتع عمومی که باید معلوم شود که این پولی که از آب رودخانه ها می گیرند جزو چه مالیاتی است و این پولی که از مراتع ها میگیرند چه مالیاتی است.
دکتر احتشام - این پیشنهاد تصور میکنم باین پیشنهادی که آقای دکتر احتشام کردند قابل توجه نشد فرقی داشته باشد برای اینکه در این پیشنهاد بعضی از مالیاتهای دیگری را هم که مربوط باین قانون نیست قید کرده بودند و اگر حقیقتاً ما بخواهیم سوء تعبیراتی که در مالیاتهای مستقیم نسبت باهالی اصفهان یا کرمان یا سایر ولایات میشود آنچه که برخلاف قانون گرفته میشود

باید توضیح بدیم.
مدرس - حال عرض میکنم. این قانون میبزی بمقصد من ماده مهم دارد یکی ماده اول است که متعلق باب و ملک است یکی هم متعلق بحیوانات است و یکی هم این ماده است که چند مالیاتی موقوف شود (بعضی از نمایندگان کان - صحیحست)
قانون میبزی یعنی این سه ماده از صحیح تا حالا که صحبت داشتیم بقیه من بعضی سئوال و جوابها از خود بخود بگذرد رفت.
معنی این ماده اینست که مالیات مستقیم هر چه بود از مملکت برداشته شود (بعضی از نمایندگان - صحیحست) معنی مالیات مستقیم هم اینست که بفلان ده حواله می کردند پول جازو و زوری حیه تقسیم میکردند و پول می گرفتند این معنی مالیات مستقیم است تمام مالیاتها و عوارضی که به آب و ملک تعلق می گیرد و بجز موقوفه تعلق می گیرد و خیلی از مالیاتهای را که اسم برده جزء مالیات مستقیم بود.
این ماده باید دلالته داشته باشد بر این که آنها موقوف است ما می بینیم همه آقایان هم موافقت کرده باین موقوف باشد ولی عبارت هاد مختلف است آقایان موضوع یکی است.
اختلاف فقط در دو چیز است یکی اختلاف در آب رودخانه است و یکی هم اختلاف در مراتع عمومی که باید معلوم شود که این پولی که از آب رودخانه ها می گیرند جزو چه مالیاتی است و این پولی که از مراتع ها میگیرند چه مالیاتی است.
اولا مالیاتی که حالا ما وضع کردیم بر حیوانات مالیات مرعی است مرعی یعنی محل چریدن و این پولی که ما وضع کردیم بر حیوانات چریدنش است.
اگر دولت یک جانی مرتع خصوصی دارد برود بفرودد نه این که یک مرتع یا یک آبی باشد بهاری ده من و متعلق بدولت هم نباشد دولت تصرف در آن بکند.
بلی اگر دولت یک آب یا یک مرتعی داشته باشد حق دارد آنرا بفرودد اما آبی که توی رودخانه می رود مال دولت است و نه مال کسی دیگر.
هر وقت آمد توی مادی خالصه آنرا هر کار می خواهد بکند و وقتی توی مادی می آید متعلق بمن است من هم می خواهم

باید توضیح بدیم.
مدرس - حال عرض میکنم. این قانون میبزی بمقصد من ماده مهم دارد یکی ماده اول است که متعلق باب و ملک است یکی هم متعلق بحیوانات است و یکی هم این ماده است که چند مالیاتی موقوف شود (بعضی از نمایندگان کان - صحیحست)
قانون میبزی یعنی این سه ماده از صحیح تا حالا که صحبت داشتیم بقیه من بعضی سئوال و جوابها از خود بخود بگذرد رفت.
معنی این ماده اینست که مالیات مستقیم هر چه بود از مملکت برداشته شود (بعضی از نمایندگان - صحیحست) معنی مالیات مستقیم هم اینست که بفلان ده حواله می کردند پول جازو و زوری حیه تقسیم میکردند و پول می گرفتند این معنی مالیات مستقیم است تمام مالیاتها و عوارضی که به آب و ملک تعلق می گیرد و بجز موقوفه تعلق می گیرد و خیلی از مالیاتهای را که اسم برده جزء مالیات مستقیم بود.
این ماده باید دلالته داشته باشد بر این که آنها موقوف است ما می بینیم همه آقایان هم موافقت کرده باین موقوف باشد ولی عبارت هاد مختلف است آقایان موضوع یکی است.
اختلاف فقط در دو چیز است یکی اختلاف در آب رودخانه است و یکی هم اختلاف در مراتع عمومی که باید معلوم شود که این پولی که از آب رودخانه ها می گیرند جزو چه مالیاتی است و این پولی که از مراتع ها میگیرند چه مالیاتی است.
اولا مالیاتی که حالا ما وضع کردیم بر حیوانات مالیات مرعی است مرعی یعنی محل چریدن و این پولی که ما وضع کردیم بر حیوانات چریدنش است.
اگر دولت یک جانی مرتع خصوصی دارد برود بفرودد نه این که یک مرتع یا یک آبی باشد بهاری ده من و متعلق بدولت هم نباشد دولت تصرف در آن بکند.
بلی اگر دولت یک آب یا یک مرتعی داشته باشد حق دارد آنرا بفرودد اما آبی که توی رودخانه می رود مال دولت است و نه مال کسی دیگر.
هر وقت آمد توی مادی خالصه آنرا هر کار می خواهد بکند و وقتی توی مادی می آید متعلق بمن است من هم می خواهم

باید توضیح بدیم.
مدرس - حال عرض میکنم. این قانون میبزی بمقصد من ماده مهم دارد یکی ماده اول است که متعلق باب و ملک است یکی هم متعلق بحیوانات است و یکی هم این ماده است که چند مالیاتی موقوف شود (بعضی از نمایندگان کان - صحیحست)
قانون میبزی یعنی این سه ماده از صحیح تا حالا که صحبت داشتیم بقیه من بعضی سئوال و جوابها از خود بخود بگذرد رفت.
معنی این ماده اینست که مالیات مستقیم هر چه بود از مملکت برداشته شود (بعضی از نمایندگان - صحیحست) معنی مالیات مستقیم هم اینست که بفلان ده حواله می کردند پول جازو و زوری حیه تقسیم میکردند و پول می گرفتند این معنی مالیات مستقیم است تمام مالیاتها و عوارضی که به آب و ملک تعلق می گیرد و بجز موقوفه تعلق می گیرد و خیلی از مالیاتهای را که اسم برده جزء مالیات مستقیم بود.
این ماده باید دلالته داشته باشد بر این که آنها موقوف است ما می بینیم همه آقایان هم موافقت کرده باین موقوف باشد ولی عبارت هاد مختلف است آقایان موضوع یکی است.
اختلاف فقط در دو چیز است یکی اختلاف در آب رودخانه است و یکی هم اختلاف در مراتع عمومی که باید معلوم شود که این پولی که از آب رودخانه ها می گیرند جزو چه مالیاتی است و این پولی که از مراتع ها میگیرند چه مالیاتی است.
اولا مالیاتی که حالا ما وضع کردیم بر حیوانات مالیات مرعی است مرعی یعنی محل چریدن و این پولی که ما وضع کردیم بر حیوانات چریدنش است.
اگر دولت یک جانی مرتع خصوصی دارد برود بفرودد نه این که یک مرتع یا یک آبی باشد بهاری ده من و متعلق بدولت هم نباشد دولت تصرف در آن بکند.
بلی اگر دولت یک آب یا یک مرتعی داشته باشد حق دارد آنرا بفرودد اما آبی که توی رودخانه می رود مال دولت است و نه مال کسی دیگر.
هر وقت آمد توی مادی خالصه آنرا هر کار می خواهد بکند و وقتی توی مادی می آید متعلق بمن است من هم می خواهم

باید توضیح بدیم.
مدرس - حال عرض میکنم. این قانون میبزی بمقصد من ماده مهم دارد یکی ماده اول است که متعلق باب و ملک است یکی هم متعلق بحیوانات است و یکی هم این ماده است که چند مالیاتی موقوف شود (بعضی از نمایندگان کان - صحیحست)
قانون میبزی یعنی این سه ماده از صحیح تا حالا که صحبت داشتیم بقیه من بعضی سئوال و جوابها از خود بخود بگذرد رفت.
معنی این ماده اینست که مالیات مستقیم هر چه بود از مملکت برداشته شود (بعضی از نمایندگان - صحیحست) معنی مالیات مستقیم هم اینست که بفلان ده حواله می کردند پول جازو و زوری حیه تقسیم میکردند و پول می گرفتند این معنی مالیات مستقیم است تمام مالیاتها و عوارضی که به آب و ملک تعلق می گیرد و بجز موقوفه تعلق می گیرد و خیلی از مالیاتهای را که اسم برده جزء مالیات مستقیم بود.
این ماده باید دلالته داشته باشد بر این که آنها موقوف است ما می بینیم همه آقایان هم موافقت کرده باین موقوف باشد ولی عبارت هاد مختلف است آقایان موضوع یکی است.
اختلاف فقط در دو چیز است یکی اختلاف در آب رودخانه است و یکی هم اختلاف در مراتع عمومی که باید معلوم شود که این پولی که از آب رودخانه ها می گیرند جزو چه مالیاتی است و این پولی که از مراتع ها میگیرند چه مالیاتی است.
اولا مالیاتی که حالا ما وضع کردیم بر حیوانات مالیات مرعی است مرعی یعنی محل چریدن و این پولی که ما وضع کردیم بر حیوانات چریدنش است.
اگر دولت یک جانی مرتع خصوصی دارد برود بفرودد نه این که یک مرتع یا یک آبی باشد بهاری ده من و متعلق بدولت هم نباشد دولت تصرف در آن بکند.
بلی اگر دولت یک آب یا یک مرتعی داشته باشد حق دارد آنرا بفرودد اما آبی که توی رودخانه می رود مال دولت است و نه مال کسی دیگر.
هر وقت آمد توی مادی خالصه آنرا هر کار می خواهد بکند و وقتی توی مادی می آید متعلق بمن است من هم می خواهم

دارند که این ماده باشد که اگر چنانچه نکسی دو عایدات پیدا شد اولا این مدرک در دست دولت باشد بدین ترتیب آنوقت باید که زحمانی (که اغلب آنجا بنام در کمیسیون تشریف داشتند) و بدو لایحه تالیفات کردیم بوزارت مالیه و کنزل ماکرمک که این هشتره کافی است معینا باز معین سوه ظن آنجا این ماده را قبول کردیم.

عمل دیدند آن مالیات از هفت کوروی که حالامعامله می کنند (بنده در دست اطلاع ندارم خودشان میگویند هفت کورواست) کمتر شد و نکسی پیدا کرد لایحه اصلاحش را بمجلس پیشنهاد کنند و الا این ترتیب بنده هیچ مقضی مقررات و نظارت یک پارلمان نمیدانم که یک ماده بنویسد و چندین شرط در آن ماده قرار دهند.

الان ملاحظه میفرمائید در اینجا طوری نوشته است که اگر من فرضاً جای وزارت مالیه باشم اگر در کرمان دیدم این معامله بنفع دولت است البته فوری اجرا میکنم ولی اگر در آذربایجان دیدم نیست همین طوری گذارم و این مخالف اصول قانون است

بمقیده بنده نبودن این ماده هیچمانی برای دولت نیست و در آتی می تواند پیش نهادی بکنند که این ناقص است

ولی امسال آن اصل را بهم زدند (بنده هم به بختگاه نبودم در اینجا در کورستان بودم حالا اگر عرایض هم در آن قسمت داشته باشم در کلیات عرض خواهم کرد) آمدند صد و سیصد کردند این صد و سیصد که در ماده اول نوشته شده نه فقط بنده مطمئن بلکه یقین دارم مجلس شورای ملی هم کاملا مطمئن است که اگر دو مقابل هواند حالیه نباشد این صد و سیصد هیچوقت کسر نخواهد بود.

باینکه تمام سالیات این مملکت موقعی که زیاد وصول شود بیش از هفت کوروی نیست آنجا به دلیل دارد که ما بیاییم بگوئیم صدی سه و نیم معقول مملکت را مأخوذ کنیم از نقد و جنس بملاوه مالیات اغنام و احشام آنوقت هفت کوروی نیست؟ این چیز غریبی است! سکه یک شکلی ماده را بنویسیم و چندین شرط در آن ماده قرار دهیم!

از اینها گذشته بنده در دیان دیدم در هیچ مملکتی در هیچ قانونی که مادرا هیچ مملکتی در هیچ قانونی که مادرا

و انگهی چه موجباتی برای اینکار پیش آمده که وزارت مالیه اینقدر اصرار دارد که چنین ماده مشکوکی در قانون باشد؟ و حال آنکه وزارت مالیه هر موقع هر ساعت می تواند یک لایحه بیاورد بمجلس تقدیم کند که این مالیات باین دلیل نکس در عایدی من وارد آورده باین جهت این لایحه را حالا برای اصلاحش آورده ام.

عایدات سنه ۱۳۰۳ شمسی (که کاملا روشن شده که چه مبلغ از آذربایجان در آستان وصول شده و چه مبلغ از افغانستان) می سنجیم آنوقت اگر عایدات مساری و اضافه است این قانون را در آنجا اجرامی کنیم ولی اگر چنانچه یک جایدیم کسر آمد.

مثلا در سنه ۱۳۰۳ فلان نقطه دو بیست و پنجاه هزار تومان عایدی داشته و وقتی میزری کردند دو بیست هزار تومان شده مدت دو سال که تمام مملکت میزری تمام شود آنجا را بهمان حال سابق نگاه میداریم

آنوقت اگر دیدیم عایدات مملکتی کسری می شود که ما میچیز بوشیم استقراضی بکنیم یا یک کار دیگری بکنیم اگر دیدیم پس از دو سال اضافه آید که در بعضی نقاط پیدا شده کرد در تمام مملکت بمقتضای قانون اجرا می کنیم

ولی اگر جریان نشد دولت می فهمد که صد و سه برای تأمین عایدات کافی نیست و صد و سه نیم باید بگیرد یا صد چهار بگیرد آنوقت یک لایحه در مجلس ششم بیاورد و آقایان و کلامهای می دهند و آن قانون در تمام مملکت اجرا می شود.

تقریباً این قانون یک مهلتی بدولت می دهد که در فاصله دو سال میزری امتحان کند اگر دید صد و سه کافیست یک لایحه بیاورد و اضافه کند و بعد اجرا کند که در نتیجه تبدیل مالیات کسری فاحشی در عایدات مملکت پیدا شود.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

مخبر - آقایان تصدیق میفرمائید که این قانون بانداشتن مدارک صحیح از عمل عایدات مملکتی و عایدات فعلی مملکت تنظیم شده.

در همین مجلس اول یک طرحی که ما تقدیم کردیم پیشنهاد کردیم دولت صد چهار بگیرد برای اینکه نمی دانستیم صد چهار یا صد و سه یا صد پنچ کدامیک را اگر دولت عدل کند عایداتش کسر نمی آید خود وزارت مالیه هم صورت صحیحی نداشته که بتواند در این باب یک رای قضی بدهد که من اگر صد و سه یا صد و نیم گرفته ایم کسری برای عایدات مملکت پیدا نمی شود.

حقیقه ما یک قانون امتحانی و تریبی داریم می نویسیم و یک قانونیست که پس از آنکه دولت مشغول عمل شد و دو سال در مملکت میزری کرد و تحقیقات کرد آنوقت میتواند نظر قطعی خود را اظهار کند که من این صد و سه و نیم را که گرفته ام مطابق مالیات امروزه مملکت است یا کسری می کند.

این آقایان امریکائی هم که استخدام شده اند برای عمل مالیه برای اینکه اطلاعات کافی نبوده است که بتوانند نظر خودشان را قطعاً اظهار بدارند تقاضا کرده اند که این ماده بیستم در اینجا باشد مفهوم ماده بیستم چیست میگوید.

رئیس - آقای یاسائی - توضیح بدهید. یاسائی - توضیح لازم ندارد آقای وکیل الملک توضیح دارند البته مقتضی نیست که

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

در صورتی که اظهارات آنها را کمسیون شنیده است و در یک قسمت هائی به آنها حق می دهد زیرا ما در اجرای این قانون بالاخره دولت است و دولت هم یک قسمت هائی را دانسته و سنجیده در نظر

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

بنده تصور می کنم اگر همان ماده تصویب میسویب کمسیون مطرح شود اگر مخالفین با آن ماده موافق شوند چون این قضیه با موافقت نظر وزارت مالیه حل شده است و اشکالاتی هم که آنها دارند وارد است و آن اظهارات را شنیده ما نباید اینجا تفاوت کنیم.

رفته اند و تقیض کرده اند مخالفت کردند با اظهاراتی که مالک کرده و گفته اند اظهارات او برخلاف حقیقت است منجر بیک کمیسیون حکمیت میشود و این مسئله بطول خواهد انجامید و در مانده پیش که ماده بیست بود تقریباً تکلیف این مسئله معلوم شده بود در کمیسیون هم مذاکره کردیم که دولت بانه اشقی و سایر صحیحی برای میزبانی زودتر از دو ساله موافق نمیشود که تمام مملکت را هم میزبانی کنند این بود که آن ماده ختم میزبانی راهم پیش بینی کرده بود.

حالا اگر آقایان نظر دارند که آن ماده حذف شود در این ماده ابتدا و انتهای پیش بینی شود خوست پیشنهاد کنند و در اطرافش مذاکره شود و الا باین ترتیبی که ماده سابق تنظیم شده است و مدت میزبانی آن را در سال قائل شده این ماده لازم است و اعتراض هم بآن وارد نیست چندی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیش نهاد آقای قشقائی (بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم که ماده ۲ نوشته شود که در ظرف سه ماه از تاریخ تصویب در تمام مملکت شروع شود.

رئیس - آقای قشقائی توضیح بدهید.

قشقائی - بنده توضیحی ندارم آقای یاسائی توضیح فرمودند چون ممکن است در بعضی جاها شروع کنند در بعضی جاها دیگر ده سال طول بکشد و باین ترتیب عمل میزبانی معوق میماند خوب است در همه جا یکدفعه شروع شود.

مخبر - پیشنهاد آقای قشقائی عملی نیست برای اینکه مملکت ما نقاط گرمسیر دارد سردسیر دارد بعضی نقاط است که تا سه ماهه دیگر دولت نمیتواند با آنها مأمور بفرستد پنج نفره ان میشود و ابتدا قابل ملاحظه نیست.

رئیس - رأی میگیریم بقبول توجه بودن پیشنهاد آقای قشقائی آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد. بر میگردد بکمیسیون. پیشنهاد آقای کارزونی یک سال بود.

کارزونی - استرداد میکنم رئیس - ماده ۲۳ عمل - بنده هم پیشنهادی داده بودم میشود و بکمیسیون میرود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم ماده ۳۰ باین ترتیب نوشته شود:

مقدمات اجرای این قانون از طرف وزارت مالیه تهیه و شروع شده از ابتداء سنه یک هزار و سیصد و پنج مالیات های ارضی و حیوانی تمام ایالات و ولایات مطابق این قانون دریافت خواهد شد.

رئیس - کلمه بیست آن باید بیست و یک شود. پیشنهاد آقای یاسائی هم ارجاع به کمیسیون می شود. ماده بیست و دوم

همومی و غیره که یک زحمت زیادی آقایان نمایندگان محترم متحمل میشوند و یک وقت زیادی صرف میشود نباید قوانینی از این مجلس میگذرد و بدست هیئت مجریه که میرسد آنچه را که مطابق صلاح و صرفه خودشان است اجرامی کند و آنچه را که مطابق صلاح و صرفه شان نیست اجراء نمیکند.

لذا بنده این پیشنهاد را کردم که دولت مکلف باشد سه ماه بعد از تصویب این قانون شروع با اجرای عمل میزبانی کند و منتها تا سه سال هم مدتش باشد که تمام مملکت میزبانی شده باشد و مطابق این قانون اجراء شود که عیالاً یک کاری شده باشد یعنی این قانون بلا اجرا نماند.

رئیس - نظریه کمیسیون چیست؟

مخبر - دولت دو سال را برای اتمام عمل میزبانی کافی میدانند. پیشنهاد ایشان را کمیسیون قبول نمی کند.

حشمتی - بنده دو سال را قبول نمی کنم رئیس - فعلاً ماده بیست و یک این لایحه هم غیر از آن است که شما پیشنهاد کرده اید و هم غیر از آن است که آقای مخبر فرمودند. رأی میگیریم بقبول توجه بودن پیشنهاد آقای حشمتی.

حشمتی - استدعا میکنم بیک مرتبه دیگر قرائت شود که آقایان توجه فرمایند (مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

حشمتی بنده سه سال را بدو سال تبدیل میکنم

رئیس - رأی میگیریم بقبول توجه بودن پیشنهاد آقای حشمتی باین اصلاحی که اخیر خودشان کرده اند یعنی دو سال آقایانی که قبایل توجه می دانند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد. بر میگردد بکمیسیون. پیشنهاد آقای کارزونی یک سال بود.

کارزونی - استرداد میکنم رئیس - ماده ۲۳ عمل - بنده هم پیشنهادی داده بودم میشود و بکمیسیون میرود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم ماده ۳۰ باین ترتیب نوشته شود:

مقدمات اجرای این قانون از طرف وزارت مالیه تهیه و شروع شده از ابتداء سنه یک هزار و سیصد و پنج مالیات های ارضی و حیوانی تمام ایالات و ولایات مطابق این قانون دریافت خواهد شد.

رئیس - کلمه بیست آن باید بیست و یک شود. پیشنهاد آقای یاسائی هم ارجاع به کمیسیون می شود. ماده بیست و دوم

سهراب زاده - خیر موافقم رئیس - بفرمایید

سهراب زاده - بقیه بنده این فرمایش آقای وکیل الملک که اگر خواهند نظامنامه بنویسند باید بانظر کمیسیون قوانین مالیه باشد معنایش این است که اساساً این قانون اجرا شود زیرا الان اواخر مجلس است یک ماه و نیم دو ماه بیشتر وقت نداریم و اگر بخواهیم این قانون اجرا شود و این ماده نوشته شود نمیشود مگر اینکه خود وزارت مالیه نظامنامه آخر بنویسد.

اینکه میفرمایند بدون نظامنامه اجرا شود بنده تصور نمیکنم یک قانونی اجرا شود بدون اینکه در یک وزارتخانه یک نظامنامه داخلی هم داشته باشد و این ماده هم یک چیز مهمی نیست که زیاد درش صحبت کردیم قوانین مالیه بگذارند (مخبر - اینجا یک (واو) بین (تهیه) و (اجرا) در موقع طبع اسقاط شده باید هیات این طور باشد.

وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون تهیه و اجرای نظامنامه مربوط بان خواهد بود. اما اینکه در کمیسیون نظامنامه ترتیب داده شود یک مرتبه دیگر هم تصور می کنم این پیشنهاد شده بود و بنده عرض کردم که ما علاوه داریم در این مجلس این قانون اجرا شود و با این مدت قبلی که با خود دوره مانده و لایحه زیادی در کمیسیون قوانین مالیه موجود است کمیسیون موفق بتهیه نظامنامه نمیشود و بالاخره در این دوره هم این قانون اجرا نخواهد شد.

رئیس - آقای کارزونی مخالفند؟

کارزونی - عرض میکنم. نظامنامه که وزارت مالیه بنویسد یک قانونی خواهد بود که غلبه پیدا میکند بر اصل این قانون و هزارها شعب و حواشی بر آن اضافه می شود که ما که این قانون را وضع کرده ایم قانون خودمان را نخواهیم شناخت و هزارها تعبیر و تفسیر برایش میآورند.

بنده عقیده ام این است که نظامنامه اجرای این قانون بایستی ارجاع شود بکمیسیون قوانین مالیه مجلس شورای ملی لازم نیست بمجلس بیاید پس از آنکه از طرف وزارت مالیه تهیه شد و آمد بکمیسیون پس از تصویب کمیسیون اجرا نمایند و در این مسئله اگر دقت نکردند مردم را دچار هزار گونه اشکال خواهد کرد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب مخالفند؟

رئیس - آقای طهرانئی مخالفند.

رئیس - آقای سهراب زاده مخالفند یا موافق؟

نظامنامه ایست که در تحت نظر وزارتخانه نوشته می شود حالا چه عیب دارد که این نظامنامه بتصویب کمیسیون قوانین مالیه برسد و الا این قانون فایده ندارد.

رئیس - پیشنهادات دیگر هم در زمینه حذف شده آقایان سر موافقتند؟

اقصر - مخالفم

رئیس - آقای دکتر آقایان (اجازه)

دکتر آقایان بدون نظامنامه از حقوق خاصه قوه مجریه است.

همانطوریکه ما بایستی حقوق قوه مقننه را حفظ کنیم تا همان درجه هم بموظفیم که حقوق قوه مجریه را هم نگاه داریم.

بنابر این ما اصولاً حق نداریم دخالت بکنیم والا اگر بخواهیم اقدامی برخلاف قانون اساسی بکنیم...

(همه باین نمایندگان)

کارزونی - آقا سب حق از مجلس نکند.

دکتر آقایان اجازه بفرمایید. وقتی حضرتعالی صحبت میکنید بنده دیگر دخالت نمیکنم.

اصل قضیه اینجا است یعنی تمام این پیشنهادها در نتیجه عدم اطمینانی است که ما بامورین خودمان داریم لایحه.

هنوز این مملکت از آتش نظامنامه آن میسوزد همین نظامنامه بود (خطاب بسهراب زاده) که بیرون شما آوردید پشت تربیون و فریاد زدید که این نظامنامه تمام دهات و روستا را خشک میکند است باعتبار آن نظامنامه که وزارت مالیه نوشته شده است و بنده شما عرض کردم آقا ایسن نظامنامه چه چیز فرمودید اجرا می کنند آقا شما عجله نکنید که حتماً در این مجلس این قانون بموقع اجرا در آید و نظامنامه اش را وزارت مالیه بنظر خودش بنویسد.

بنده از طرف موکلین خودم (که عقیده دارم و کبیل این ملت هستم) عقیده دارم ولو اینکه یکسال دیگر هم عقب بیفتد نظامنامه آنرا دست وزارت مالیه نهیم نظامنامه را همانطور که آقای کارزونی بیان کردند طوری می نویسد که اصل قانون را از بین ببرند و این قانونی که ما هزار زحمت کشیدیم که شاید برای ترقی زراعت و فلاح مملکت یک قدمی برداشته شود از بین میرود.

این است که بنده بمقام منبع ریاست پیشنهاد کردم که نظامنامه بتصویب کمیسیون قوانین مالیه برسد ممکن است در اینجا آقایان اعضاء کمیسیون یک کاری بکنند دوروز و دوشب یا سه روز بنشینند و این نظامنامه را بنویسند.

برای اینکه تمام فریادهائی که از مردم بلند است از دست مأمورین اجراء و آن

بفرود مالک دیگری که ده سال قبل از آن تمتع برده و مالیات نداده مالک امروزی مالیات تمتع آن شخص را بدهد.

کجا است؟ کدام نظامنامه از مالیه صادر شده است مگر اینکه متکثر عرض و ناموس یک جماعتی را نکرده است؟

بنده خود در مشهد که می رفتم ملاقات کردم اشخاصی را که بعضی از آنها زنها شان تلف شده اند از فشار مأمورین مالیه تعدید تریاک که ریخته اند توی خانه مردم بچه ها تلف شده اند. زنها تلف شده اند.

این است معنای نظامنامه؟ هیچ قانون استبدادی باین شکل نظامنامه که مالیه می نویسد دیده نشده است حتی قانون چنگیزی. حتی یاسای چنگیزی بهتر است از قانونی که این همه فشار بر عیال و کسانی که بیچاره و ضعیف هستند وارد نگاه کنید بکدام تجارت را آوردند جس کردند با احتمال اینکه یک لوله تریاک توی خانه تو است!! این وضع نظامنامه مالیه مملکت شماست!!

(صدای زنگ رئیس)

رئیس - مسائلی که مربوط به استیضاح است باین موضوع مخطوط نکنید.

طهرانئی - بنابر این نظامنامه در کمیسیون عدلیه بلاتکلیف است آن را بگذارید آنگونه که کسی خلاف قانونی مرتکب شد مجازاتش بکمیسیون ارتکاب خلاف قانون رقم شود والا برای هر قانونی که ۲۴ ماده دارد یک نظامنامه مقتصدانه نمی شود درست کرد.

برای اینکه از اقدامات خلاف قانون مأمورین جلو گیری شود در این راهی که مالان داریم میرویم راه غلطی است و یک سابقه بدی پیدا می شود که موافقت با اصول مشروطیت ندارد و اسباب زحمت برای مجالس آتی می شود.

کارزونی - بشرطی است که؟

رئیس - آقای طهرانئی (اجازه)

طهرانئی - بنده تعجب میکنم از آقای دکتر آقایان با اینکه سمت او کافی باشند. ما نظامنامه را تا امروز ندیده ایم مالیه بنویسد یعنی وزارت مالیه وضع قانون بکنند بنام نظامنامه.

بروید نگاه کنید مالیه یک نظامنامه در اخذ مالیات نوشته است می گوید هر ملکی در دست هر مالکی باشد ولو اینکه دیروز خریده باشد اگر ۲۰ سال مالیات او عقب افتاده باشد از مالک امروز گرفته می شود.

کجای دنیا است که عمل این شکل بکنند؟

کجا است که ملکی را امروز مالک

رئیس - بنده زیادی پیشنهاد رسیده است اگر آقایان موافق باشند چند دقیقه تنفس داده می شود (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل ویس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - پیشنهاد آقای طهرانئی قرائت می شود.

طهرانئی - بنده استرداد میکنم رئیس - پیشنهاد آقای میرزا محمد خان وکیل (بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم تبصره ذیل ضمیمه ماده ۲۴ شود

تبصره - نظامنامه اجرای قانون میزبانی باید بتصویب کمیسیون قوانین مالیه برسد.

میرزا محمد خان وکیل - در بیرون غالب آقایان با بنده مذاکره کردند که این قانون خوب یا بد بگذرد بهتر است حتی دلائلی هم آوردند و بنده اگر چه معتقد به عقیده آقای شیروانی هستم که قانون بد نگذرد بهتر است مع هذا برای اینکه تصور اشکال تراشی نشود مسترد می دارم

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب هم در همین زمینه است

آقا سید یعقوب - ماده الحاقیه است باید توضیح عرض کنم

رئیس - بعنوان ماده الحاقیه بیست جزو ماده ۲۴ است حالا امش را ماده الحاقیه بگذارید بگذارید در حال قرائت می شود

آقا سید یعقوب - مقصود بنده این است که نظامنامه اجرای این قانون ارتصوب کمیسیون بگذرد (پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب بشرح ذیل خوانده شد)

مقام محترم ریاست. ماده الحاقیه را پیشنهاد میکنم.

وزارت مالیه مأمور است نظامنامه اجرای این قانون را از تصویب کمیسیون قوانین مالیه بگذرانند

رئیس - هنوز تکلیف ماده ۲۳ معلوم نشده بمانده الحاقیه نمی شود رأی گرفت بعلاوه این پیشنهاد جزو ماده است باین عنوان اگر بخواهید توضیح بدهید میتوانستید

آقا سید یعقوب - بنده عرض خود را بعرض مجلس رساندم و تصور میکنم خود آقایان نمایندگان از خلاف قانون هائی که بواسطه اجرای یک نظامنامه شده است کاملاً متحضر باشند مخصوصاً بعضی مسائل که آقای طهرانئی اظهار داشتند اگر چه همانطور که آقای رئیس فرمودند از موضوع مسئله خارج بود لیکن یک نمانی بود از طرف ملت و ماها باید بقدری که می توانیم اسباب رفاهیت ملت را فراهم کنیم.

اینست که بنده پیشنهاد کردم بعنوان ماده الحاقیه یا تبصره ضمیمه این قانون بشود که نظامنامه اجراء این قانون را وزارت مالیه بکمیسیون قوانین مالیه بیاورد و از تصویب کمیسیون بگذرد و کمیسیون قوانین مالیه هم شهادت و شجاعت کرده یعنی بخودشان فشار بیاورند و شب و روز حاضر شوند که این نظامنامه را زود تر بگذارند که هم برای دولت وهم برای مردم اسهل باشد.

اینکه می گویند ما نباید در اجرائیات مداخله کنیم اصل بیست و هشتم قانون اساسی بنا حق میدهد که در هر چیزی تعقیقات و تقیضات بشناسیم. مخصوصاً نسبت به مواد اجرائیه باید کاملاً مذاکره نموده و در این امور نظارت داشته باشیم.

اینکه آقای دکتر آقایان می فرمایند که ما باید ناظر باشیم خلاف قانون نکنند داریم بد نوشته شده توب نادری هم آن هارا از بین نبریم. و هر چه فریاد میزنیم دست بر نمیدارند.

این است که بنده عرض می کنم نظامنامه اجرای این قانون را خودمان بنویسیم.

رئیس - آقای یاسائی و سانی عضو کمیسیون هستند.

یاسائی - خیر

رئیس - آقای رضوی (اجازه)

رضوی - بنده توضیحی که راجع باین موضوع باید بدهم عرض کردم آیا مقصود اینست که این قانون عمل بشود یا نشود؟ اگر بنا است که عملی شود این پیشنهادها خوب است و اگر نخواهید عملی بشود آنگونه که دولت بخواهد یک موادی را بکمیسیون قوانین مالیه بیاورد کمیسیون دقت نماید کمیسیون دخالت در اجرائیات کرده و این پیشنهادها مورد ندارد.

بعلاوه چندی قبل خود بنده راجع به اوراق تقاضای یک کمیسیونی کردم آقای طهرانئی فرمودند که این مداخله در اجرائیات است و باید قوی از هم تفکیک شود نمایانم بطور در این موضوع باید داخل در اجرائیات شدولی در آن موضوع نباید در اجرائیات دخالت نمود.

بعلاوه نظامنامه را بد نمی نویسد در نظامنامه که می نویسد یعنی بنویسند فلان زرا بیاورد اشکانش بکنند یا دستش را زیر زسی بگذارید.

اما مأمورین اجرا اگر خلافی بکنند کرده اند و باید کاری کرد که از تعدیات آنها جلو گیری شود والا راجع بنظامنامه بنده قول میدهم که دولت نظامنامه را طوری بنویسد که اگر آنرا بکمیسیون بیاورد هیچکس نتواند ایراد بگیرد ولی

بنده مالک دیگری که ده سال قبل از آن تمتع برده و مالیات نداده مالک امروزی مالیات تمتع آن شخص را بدهد.

کجا است؟ کدام نظامنامه از مالیه صادر شده است مگر اینکه متکثر عرض و ناموس یک جماعتی را نکرده است؟

بنده خود در مشهد که می رفتم ملاقات کردم اشخاصی را که بعضی از آنها زنها شان تلف شده اند از فشار مأمورین مالیه تعدید تریاک که ریخته اند توی خانه مردم بچه ها تلف شده اند. زنها تلف شده اند.

این است معنای نظامنامه؟ هیچ قانون استبدادی باین شکل نظامنامه که مالیه می نویسد دیده نشده است حتی قانون چنگیزی. حتی یاسای چنگیزی بهتر است از قانونی که این همه فشار بر عیال و کسانی که بیچاره و ضعیف هستند وارد نگاه کنید بکدام تجارت را آوردند جس کردند با احتمال اینکه یک لوله تریاک توی خانه تو است!! این وضع نظامنامه مالیه مملکت شماست!!

(صدای زنگ رئیس)

رئیس - مسائلی که مربوط به استیضاح است باین موضوع مخطوط نکنید.

طهرانئی - بنابر این نظامنامه در کمیسیون عدلیه بلاتکلیف است آن را بگذارید آنگونه که کسی خلاف قانونی مرتکب شد مجازاتش بکمیسیون ارتکاب خلاف قانون رقم شود والا برای هر قانونی که ۲۴ ماده دارد یک نظامنامه مقتصدانه نمی شود درست کرد.

برای اینکه از اقدامات خلاف قانون مأمورین جلو گیری شود در این راهی که مالان داریم میرویم راه غلطی است و یک سابقه بدی پیدا می شود که موافقت با اصول مشروطیت ندارد و اسباب زحمت برای مجالس آتی می شود.

کارزونی - بشرطی است که؟

رئیس - آقای طهرانئی (اجازه)

طهرانئی - بنده تعجب میکنم از آقای دکتر آقایان با اینکه سمت او کافی باشند. ما نظامنامه را تا امروز ندیده ایم مالیه بنویسد یعنی وزارت مالیه وضع قانون بکنند بنام نظامنامه.

بروید نگاه کنید مالیه یک نظامنامه در اخذ مالیات نوشته است می گوید هر ملکی در دست هر مالکی باشد ولو اینکه دیروز خریده باشد اگر ۲۰ سال مالیات او عقب افتاده باشد از مالک امروز گرفته می شود.

کجای دنیا است که عمل این شکل بکنند؟

کجا است که ملکی را امروز مالک

در موقع اجرا اگر مأمورین طور دیگر اجرا کنند ربطی به نظامنامه ندارد.

مخبر - از نماینده محترم استعفا می کنم اگر میل دارند کمیسیون قوانین مالدیه در تهرین نظامنامه شرکت کند این پیشنهاد را مسترد کنند و بشکل دیگری پیشنهاد بفرمایند برای اینکه دولت تا آخر مجلس هم مشکل موفق بشود که نظامنامه را تدوین کند و یکسبب بیاباردولی ممکن است پیشنهاد کنند که یک هیئت از مجلس یا خارج مجلس تعیین شود و با دولت در نوشتن نظامنامه شرکت کند.

رئیس - رأی می گیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد.

آقا سید مقرب بنده چون میترسم که آقایان قابل توجه بودن پیشنهاد بند رأی ندهند استرداد می کنم و پیشنهاد دیگری تقدیم می کنم.

رئیس - پیشنهاد آقای آقا میرزا شهاب (اینطور خوانده شد) بنده پیشنهاد میکنم ماده ۲۲ بطریق ذیل اصلاح شود.

وزارت مالدیه - مأمور اجرای این قانون و تهیه نظامنامه مربوطه با اجرای آن آقا میرزا شهاب - این ماده را آن اصلاحی که آقای مخبر کردند یک تدری مشککتر کرد - ایشان فرمودند ما این تهیه و اجراء یک اوافانده است - و اگر او را اضافه کنیم اینطور می شود:

وزارت مالدیه مأمور اجرای این قانون و تهیه و اجراء نظامنامه مربوطه با آن است حال اجراء ناص است ما کار نداریم ولی ما وزارت مالدیه را مأمور میکنیم که نظامنامه را که خودش می نویسد خودش اجرا بکند و هم چنین سابقه ندارد که یک ماده از مجلس بگذرد که وزارت مالدیه را مأمور کند که نظامنامه ایرا که خودش تهیه میکند اجرا نماید.

بلاوه هیچ محتاج باین نیست که ما آن نظامنامه را یک جنبه قانونی بدیم و این ماده اگر باین شکل بگذرد وزارت خانه را مأمور کرده ایم نظامنامه ایرا که خودش تهیه می کند اجرا کند ولی اینطوریکه بنده پیشنهاد کرده ام مأمور تهیه نظامنامه همان مجری قانون است و گمان میکنم عبارت هم بهتر باشد.

مخبر - این پیشنهاد قبول می کنم.

رئیس - چند فقره پیشنهاد رسیده است دایر بر حذف جمله (و تهیه نظامنامه الی آخر)

یک فقره پیشنهاد دیگر هم هست دایر بر تجزیه ماده ۲۲ بطوریکه آقای آقا میرزا شهاب پیشنهاد کردند و آقای مخبر هم قبول کردند بدو جزء تقسیم می شود.

جزه اول این طوری بود - وزارت مالدیه مأمور اجرای این قانون است. رأی می گیریم باین پیشنهاد استعفا می گیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد.

رئیس - تصویب شد. قسمت دوم - وزارت مالدیه مأمور تهیه نظامنامه مربوط با اجرای آن است - آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

رئیس - تصویب شد. قسمت دوم - وزارت مالدیه مأمور تهیه نظامنامه میکنند قیام فرمایند.

عده برخواستند

رئیس - تصویب نشد - ماده ۲۲ باین طریق تصویب شد - وزارت مالدیه مأمور اجرای این قانون است آقایان تصدیق می فرمایند که وزارت مالدیه مکلف است نظامنامه برای اجرای این قانون بنویسد بنابراین چه قید شود چه نشود فرق نمی کند. ماده الحاقیه پیشنهادی آقای پاسانی (بترتیب ذیل خوانده شد) بنده ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد می کنم.

ماده الحاقیه - بعد از معین از طرف امضاء مالدیه بود میان مالدیه اخطار کتبی می شود که در موارد معینه مالدیه خود را در محل معین تأدیبه نمایند و در صورت تخلف مخارج وصول آن بعهده مؤدی مالدیه است.

پاسانی - غایب شکاریانی که از دوایر مالدیه می شود - بیشتر مربوط بطرز وصول و ایصال مالدیه نیست که بتوسط تحصیل دارهای مالدیه وصول و ایصال می شود. مسئله تحصیل داری یک تفسیه مشکلی شده است و خود وزارت مالدیه هم نمی تواند این قضیه را حل نماید و خود وزارت مالدیه هم تصدیق دارد که تحصیل دارها و آن کسانی که مستقیماً مربوط بامور داری مالدیه هستند یک نوع تجاوز از این نسبت ببرد می کنند و بالاخره باید از یک جانی شروع بجلو گیری کرد و اگر عده تحصیل دارهای مالدیه را در تمام ملک شماره نموده و مخارج آنها را بازدید کنند شاید بوجه آنها از یک گروز تجاوز کنند.

این تحصیل دارها قطع نظر از حقوقی که از خزانه دولت می گیرند یک استفاده هائیم برای سهل انگاری ها و سوءحالی که نسبت باشخاص معین می کنند نمی نمایند و بیشتر استفاده های نامشروعی که میشود همین استفاده هائی است که تحصیل دارها می کنند.

در قالب ولایات اگر بوضعیات زندگی گمانی تحصیل دارها مراجعه بفرمایند تصدیق می کنید - فلان تحصیل داریکه گرسنه ولات ولوت - بوده حال ادارای یک ثروت و یک مکتبی شده است امنای مالدیه هم آنطوریکه باید جلو گیری بکنند نمی توانند چرا؟

برای اینکه صورت جمع یعنی آن صورت ریزیکه هر بلوک ود هی که می بایستی چه در مالدیه باشد در دست

مالیه باشد نیست و مالدیه صورت جزء جمع ولایات و اینکه فلان ده که بانصد تومان مالدیه است این مبلغ بچه اشخاصی تعلق میگیرد در دست ندارد و اگر هم سابق داشته است گویا سوخته است - حالا جزو جمع هر ولایتی عبارت از یک افلام در دست است که بهره یا قصبه تعلق میگیرد اما کی باید بدهد.

یک عده تحصیل داران محلی هستند که آن ها اطلاع دارند در جمع در این است که رسای مالدیه هم نمیتوانند آن ها را تغییر بدهند - حق هم با آنها است برای اینکه اگر تغییر بدهند یک شخص دیگری نمیتواند این مالدیه را وصول کند و امنای مالدیه مجبور هستند تحصیل دارانی که عملاً نشان هم چندین خوب نیست برای وصول مالدیه نگاه دارند مخصوصاً در موضوع بقایا.

بنا بر این خوب است ما یک کاری بکنیم که بتدریج مسئله تحصیل دارها موقوف شود اگر امنای مالدیه مثل سایر نقاط ببرد اخطار کنند که در موارد معینه مالدیه چندین را بیابارد در این باره مالدیه معین کرده است تحویل بدهند و مالدیه تقدیرشان را هم بخزان مالدیه محل تحویل بدهند بهتر است منتهی یک ضرب الاجلی بشود که اگر تخلف کردید مخارج نظامی مأموری که برای وصول میرود بدهند و تحصیل داری از این برود و این ترتیب هم بصره دولت است در تمام مردم و مردم هم از شر این تحصیل دارها راحت میشوند همانطور که در تمام دنیا معمول است ما هم در آتیه باید طرز وصول و ایصال مالدیه را اصلاح نمود بطوریکه مثلاً فلان تحصیل دار سوار اسب می شود و از فلان شهر میرود فلان بلوک مخارجش را بر آنها تحویل می کند فوق العاده میگیرد و یک مهلت های خصوصی می دهد و مالدیه را وصول نکرده برمی گردد.

ولی خودش یک مبلغی استفاده کرده باز از امین مالدیه باو فشار می آورد یک مرتبه دیگر هم میرود بدون اینکه مالدیه را بطوری که باید وصول کند و فقط یک استفاده شخصی می کند و یک مهلت های خصوصی به اشخاص میدهد.

در این صورت مالدیه بگری نباید اجازه بدیم که در آتی و وقتی این قانون اجرا شد و میزنی شد باز وضع تحصیل داری مثل وضع سابق باشد که دولت هم در مقابل این تحصیل دارها بتواند اقدام دیگری بکند.

زیرا الان اگر تحصیل دارها را عوض کنند نمیتوانند مالدیه را وصول کنند چون نمی دانند کی باید چند مالدیه بدهد و صورت ریزش را ندارند آنها هم چون اطلاعاتشان را قیمت می گذارند و می دانند که اطلاعات آنها برای مالدیه قیمت دارد حاضر نیستند بدهند.

چنانکه من سراغ دارم که امین مالدیه

بطور استنطاق خواست صورت بروز جمع یکدهی را کشف کند موفق نشد و بالاخره تحصیل دار برداشت استعفاش را نوشت و داد بوزارت مالدیه که من استعفا میدهم و یک آدم آزادی هستم چه حق دارم بدین فشار می آورند.

بنابر این بنده این پیشنهاد را کردم و مقیدم نیستم که عیناً این پیشنهاد تصویب شود.

خود کمیسیون قوانین مالدیه با نماینده آن ممکن است بنشیند و یک توافق نظری حاصل کنند و یک طرز را برای وصول و ایصال مالدیه اتخاذ کنند و این یک چیزی نیست که ما را گذار کنیم در نظام نامه نوشته شود و ممکن است در همین قانون یک ماده اضافه شود که در موارد معینه بعد از ضرب الاجل مردم مالدیه نشان را بپردازند و بعد از یک دو سال مردم آشنا میشوند و این ترتیب هم بصره دولت است و هم بصره مردم دیگر بگریسته بنظر آقایان است.

رئیس - آقای رضوی (اجازه) رضوی - این پیشنهاد ایشان اگر در جزه نظامنامه نوشته شود بقیه بنده بهتر است برای اینکه ربطی به مسئله قانون ندارد بلاوه در این ماده الحاقیه نوشته است که ببرد اخطار کنند.

مثلاً اگر بن اخطار کردند و من نندام چه میشود لازم است اینست که اگر مالدیه خود را نندام یک جریمه بشوم و در اینجه که جریمه معین نشده اگر هم جریمه نشده هیچ کس بخودی خود مالدیه دولت را نمی دهد بنا بر این بنده این ماده را زیاد می دانم.

مخبر - بنده نواستم مختصر عرض کنم که زودتر کار بکنند ولی فرمایشات آقای پاسانی و پیشنهادی که فرمودند مرا مجبور کرد که یک تدری فصل تر عرض کنم.

اولاً این تکالیف را باید در قانون تشکیلات وزارت مالدیه نوشت که تکلیف وزارت مالدیه چیست امنا مالدیه بچه طریق مالدیه را وصول کنند؟ تحصیل دار وظایفش چیست آنها باید در قانون تشکیلات نوشته شود و مربوط باینچنین است.

ولی این پیشنهاد ایشان کاملاً مضربحال رعیت است من ایشانرا توجه میدهم بولایت اصلی خودشان که بزدر است و جانی که انتخاب شده اند که مسانست امین مالدیه اعلان میکنند که مالدیه نشان را بیابارد بصدوق بپردازند آنوقت یک کفر در شهر بابک هست که نایزد بیست فرسخ است یا یک کفر از جندق و بیابانک باید پنجاه فرسخ تا مسلمان را برود برای اینکه پنجقران مالدیه گوسفندش را بدهد و اگر هم نیامد و داد بگویم مخارج وصول و ایصال بعهده رعیت است آنوقت برای وصول پنج

تومان مالدیه پنجاه تومان مخارج را برای رعیت بترشایم و این کاملاً مضرب رعیت است.

بنده این ماده را نمیتوانم قبول کنم و تمامی کتم آقایان پیش نهادشان را استرداد کنند.

رئیس - رأی می گیریم بقابل توجه بودن تمامی کتم آقای پاسانی آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

چهار پنج نفر قیام نمودند

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای شیروانی.

(مضمون ذیل قرائت شد)

نظر باینکه مالدیه خالصجات انتقالی بموجب ماده اول همین قانون استثناء شده است ماده الحاقیه ذیل را پیش نهاد می کنم.

ماده الحاقیه - مالدیه خالصجات انتقالی از فرار صدی هفت از عین محصول املاک ماخذ خواهد شد تبصره - مقصود از خالصجات انتقالی زمینکی است که در موقع اجرای این قانون خالصجات انتقالی شناخته میشود.

رئیس - بنده تصور میکنم این ماده الحاقیه معارض است با صریح ماده اول شیروانی - معارض نیست آنجا صدی سه و نیم است و اینجا صدی ۷

رئیس - ماده اول میبوسد مالدیه املاک از بابی بقیر از خالصجات انتقالی که بموجب قانون علیحدده مشخص میشود شیروانی همین قانون علیحدده

رئیس - قانون علیحدده نبشود معذک اگر آقایان رأی میبندند قرائت میشود بعضی از نمایندگان - نبشود مطرح کرد.

شیروانی - در هر حال بنده حق دارم توضیح بدهم.

رئیس - ولی در پیشنهادی که قابل مطرح شدن باشد پیشنهاد آقای رضوی هم همین حالا دارد.

رضوی استرداد میکنم رضوی - پیشنهاد آقای مدرس (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده الحاقیه - وقت شروع باخذ مالدیه حیوانات خرد دام و ماخذ مالدیه نقدی مرداد ماه واخذ مالدیه جنسی بعد از برداشت آن خواهد بود.

مدرس - عرض میشود البته بیانیکه فرمودند نسبت به نظامنامه معلوم است و سخت پیدا نمیشود که نظامنامه را وزارت مالدیه بنویسد و بیابارد در کمیسیون و جلب نظر کمیسیون را بکند اما بعد از آنکه دیدم نظر آقایان بر این است هم چون بنظر من رسید که مسئله مهمی را پیش پیشی کنم البته در نظامنامه یک چیزی در این باب خواهند نوشت اما بر رفیع رعیت باشد یا نباشد نمی دانم بنده در این مسئله اهل

خبره نیستم.

ولی عقیقه بنده این است که باید در قانون قید شود که مالدیه نقدی را چه وقت و مالدیه جنسی را چه موقع و مالدیه حیوانات را چه وقت باید شروع بدادن بکنند؟ که مأمورین باختیار خودشان هر وقت دلشان میخواهد نروند و مطالبه مالدیه بکنند و در قانون معین باشد که سه ماه بعد از عید وقت شروع باخذ مالدیه حیوانات باشد بقیه من یک فلسفه هم دارد برای اینکه حیوانات در زمستان بیرون آمده اند هر چه تلف شدنی بوده اند تلف شده اند و وقت تلف هم هست و هر چه هم باید از تلف خوردن تلف شوند تلف شده اند آنها را بدهند و شروع باخذ مالدیه نقدی باید در سلطان و اسد باشد چون خیلی از محصولات نقدی شروع کرده است منفعت دادن و مالدیه جنسی هم بعد از برداشت محصول مثلاً برنج بعد از برداشت برنج گندم بهار بعد از بهار گندم شتوی بعد از شتوی

این مقدمه من اگر یک چیزی است که مرطوب نظامنامه است ولیکن چون اهمیت دارد اگر چنانچه آقایان صلاح میدانند در قانون گنجانده شود ضرری هم نخواهد داشت بلکه خوب هم هست و اگر هم دیگران در این مسئله بصیرت کاملتری دارند بفرمایند.

مخبر - پیشنهاد آقای مدرس را گمان نمی کنم اصولاً کمیسیون مخالف باشد ولی بهتر این است که مراجعه بکمیسیون شود که بهتر تنظیم کنند چون مالدیه نقدی را در اول مرداد گرفتن در صورتی که هنوز صیغی برداشته نشده اشکال دارد و بهتر این است که کمیسیون مراجعه شود **رئیس -** پیشنهادی هم در همین زمینه از آقای نظامی است راجع بمالیات نقدی (شرح زیر قرائت شد)

ماده الحاقیه را بنده پیشنهاد میکنم مأمورین مالدیه مکلفند مالدیه نقدی را در تیر ماه بعد و قسطاً و جنسی را در تیر ماه و شهریور ماه مطالبه نمایند.

مخبر - این هم باید در کمیسیون و مطالعه شود.

رئیس - این هم ارجاع میشود بکمیسیون پیشنهاد آقای دست غیب یک جمله اش رد شده است یک جمله دیگرش قرائت میشود (اینطور خوانده شد)

ماده الحاقیه - وزارت مالدیه مکلف است تهیه نظامنامه نموده که بعد از تصویب هیئت وزراء و کمیسیون قوانین مالدیه بوقت اجرا گذاشته شود.

رئیس - بفرمایند فقط چیزی که اضافه شده است تصویب هیئت وزراء است دست غیب آن چیزی که می فرمایند رد شد پیشنهاد آقای آقا سید مقرب

بود رأی گرفته نشد و اما راجع باین چیزی که بنده پیشنهاد کردم این است که وصول و ایصال طریق میبخواهد که بچه طریق اخذ کنند؟ این بدون نظامنامه نمی شود.

نظامنامه که جزو اخیر ماده بود و تصویب نشد مسلماً یک طریقی می خواهد پس اگر ما قبول میگردیم که خود وزارت مالدیه نظامنامه بنویسد که بنده هم مخالف بودم رأی ندادم و تصویب هم نشد بالاخره وزارت مالدیه یک نظامنامه مینوشت مثل نظامنامه تعدی تریاک که اسباب ظلم نسبت ب مردم میشد و حالاً هم وزارت مالدیه مجبور است که یک نظامنامه بنویسد و البته یک تعدیاتی خواهد شد.

ولی وقتی که آن نظامنامه برود به هیئت وزراء در آنجا یک جرح و تعدیل میشود و ملایمتری می شود بعد می آید به کمیسیون قوانین مالدیه در آنجا هم یک جرح و تعدیل دیگری میشود و اینکه آقایان می فرمایند ممکن نیست وقت نداریم بنده عرض می کنم دو ماه چیزی که به آخر دوره مافی مانده حالا درست فکر کنیم که در وزارت مالدیه چند روزه یک نظامنامه بقیه بنده وزارت مالدیه میتواند در ظرف هفت روز یا هشت روز یا ده روز یک نظامنامه بنویسد و بعد در هیئت وزراء هم که بخواهند جرح و تعدیل بکنند پیش از ده روز طول نمیکشد این میشود بیست روز منتهی پنج روز هم آقایان اعضاء کمیسیون قوانین مالدیه یک شهادتی بکنند میگذرد خیلی که طول بکشد بیست و پنج روز میشود باز وقت باقی است.

پس اینکه میفرمایند وقت میگذرد عرض می کنم یک خبر خوب است که در وقت دارم که وقت داریم که یک نظامنامه از وزارت مالدیه و هیئت وزراء و کمیسیون بگذرد و اهمیتی هم ندارد.

رئیس - در ضمن تجزیه شدن ماده ۲۲ این عبارت (وزارت مالدیه مأمور تهیه نظامنامه مربوط با اجرای این قانون است) بطور مطلق رد شد.

مخبر - یک جمله را هم بنده عرض می کنم که اشتباه نشود چون در مجلس شورای ملی بموجب نظامنامه رأی مثبت و منفی گرفته اند معلوم نیست این مواردی که تصویب نمی شود ولی ممکن است یک عده متمسکین باشند که ضمیمه مخالفین باشند و مالدیه که باید بگیرد بوقوع خودش وصول خواهد شد.

تا بحال ترتیباتی که در ملک ما معمول بوده است نه سر داشته و نه ته ۱۱

مثلاً مالک اگر قوی بوده است مالدیه

البته تصدیق میفرمایند شما که بکنفر و کابل مجلس هستید در طهران هستید یک کاغذی که بوزارت مالدیه میفرستید چند روز باید جریانات اداری خودش را طی کند تا جواب بدست شما برسد (جمعاً از نمایندگان صحیح است)

بنابر این در این دوره ما موفق نمی شویم این نظامنامه را بگذرانیم لهذا بنده استدعا میکنم که آقا این پیشنهاد را پس بگیرند که تمویق در کار پیدا نشود

رئیس - رأی می گیریم به بیت نهاد آقای دست غیب آقایانیکه واقتند قیام فرمایند

(چند نفر برخواستند)

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای دکتر آقاخان (اینطور خوانده شد)

ماده الحاقیه - هر مؤدی مالدیه که در مدت مقرر در قانون مالدیه خود را نپردازد وزارت مالدیه مجاز است تمام ملک او را یا یک قسمت آن را بموجب اعلان بجزایه گذارد (همه نمایندگان)

رئیس - التفات بفرمایند افلا تا آخر خوانده شود.

ماده الحاقیه - هر مؤدی مالدیه که در مدت مقرر در قانون مالدیه خود را نپردازد وزارت مالدیه مجاز است تمام ملک او را بجزایه گذارد (صدای زنگ رئیس دعوت بسکوت) بعد از ۳ ماه بفرش رسانند (همه نمایندگان) مالدیه خود را وصول نمایند.

دکتر آقاخان - در قانون معین میزنی افلا هر از تاریخ پیشنهاد تا بحال شده است قسمت عده اش هم قابل توجه نشده است ممکن است با این ترتیبات پیشنهاد بنده هم قابل توجه نشود.

(بعضی از نمایندگان صحیح است) ولیکن بنده حق دارم در پیشنهادی کرده ام توضیح بدهم و تصور میکنم آقایان هم عرض بنده گوش بدهند.

رئیس - آقا ماده ۶۳ را هم از نظر دور نکنید مختصر بفرمایند.

دکتر آقاخان در هر ملک کتی هر مالدیه که وضع می شود باید یک سانسبه داشته باشد.

چون همانطور که دولت مکلف است یک مخارج ضروری بکنند همانطور هم حق دارد که اطمینان داشته باشد این مالدیه که باید بگیرد بوقوع خودش وصول خواهد شد.

تا بحال ترتیباتی که در ملک ما معمول بوده است نه سر داشته و نه ته ۱۱

مثلاً مالک اگر قوی بوده است مالدیه

نداده است و اگر ضعیف بوده برده اندو حبسش کرده اند و اذیتش کرده اند مالیات را دو برابر ازش گرفته اند.

از این جهت بنده پیشنهاد کردم که دولت حق دارد بمودی مالیات اعلان کند که در فلاح مدت بیام مالیات بنده خوب اگر آمد و مالیاتش را داد بسیار خوب ولی اگر نداد تکلیف دولت چیست؟

امین مال حق اینکه اورا توقیف بکنند که ندارد. پس حق داشته باشد که ازمال او بفرش برساند و مالیاتش را وصول کند (همه نمایندگان) و آقایانیکه بایشهاد بنده مخالفه خواهش میکنم که فقط یک توضیحی بدهند که اگر مودی مالیات دولت را نداد چکارش میکنند؟

رئیس - آقای رضوی (اجازه)

رضوی - بیس باید بایشهاد داد که سرش را ببرند! دارش بزنند!! آخر مگر دولت عاجز است از اینکه مالیاتش را وصول کند؟ پس این مأمورین را برای چه معین کرده اند؟ بملای این بایشهاد مخالف با قانون اساسی است کمی گویند: هیچ ملک را از متصرفش نمی شود بیرون آورد مگر بموجب قانون.

بعضی از نمایندگان - (باهمه) همین قانون است.

رضوی - خیر هر قانونی هم که برخلاف قانون اسلام باشد بموجب قانون اساسی قانونیت ندارد.

از این جهت اصلاً نباید مطرح شود و خواهش دارم که من بدمه از این پیش نهادها بکنند که اسباب زحمت می شود.

رئیس - آقایان - اجازه می فرمائید؟

باین بایشهاد اجازه نمی دهم. رای میگیرم به این بایشهاد آقایانیکه قبل توجه میدانند قیام فرمایند.

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. چند فقره بایشهاد راجع بدستور رسیده است.

این خبر تمام شد باید منتظر شد تا راجع بمودی که بگمسیون ارجاع شده است رایورت جدید از کمسیون برسد.

پیشنهادات قرائت میشود.

(شرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد آقای دیبا - بایشهاد بمنامیم امروز بعد از قانون میزبی لایحه راجع بمیرزا صادق خان و کبلی جزو دستور و مطرح شود.

طباطبائی دیبا - این لایحه مدتی است تقدیم است و دوم مرتبه هم از طرف بنده وسایر نمایندگان آذربایجان بایشهاد شده که جزو دستور شود چون حالا کار همی

ندارم اینست که بنده تقاضا کردم جزو دستور شود و تکلیف این لایحه معلوم شود.

رئیس - آقای سهراب زاده (اجازه)

سهراب زاده - بنده میخواستم عرض کنم که این لایحه جزو دستور امروز باید بشود یا جزو دستور جلسه آتی؟ اگر جزو دستور امروز باید بشود که وقت گذشته است.

رئیس - راجع بدستور امروز است.

آقای طهرانی -

(اجازه)

طهرانی - بنده واقفم.

رئیس - آقای امامی (اجازه)

امامی - بنده عرض دیگری داشتم.

رئیس - آقای ملافرج الله (اجازه)

ملافرج الله - بنده با این بایشهاد مخالفم. عرض میکنم هر پیشنهادی که جزو دستور میشود اقلاً باید یک سابقه داشته باشد که آقایان نمایندگان مسبق باشند حالا نزدیک اظهار است و ما هم سابقه نداریم بنده مخالفم که امروز جزو دستور شود.

طباطبائی دیبا - چون حالا موقع گذشته است بنده عقیده ام اینست که در جلسه آتی در اول دستور باشد.

رئیس - پیشنهاد آقای انسر - (به این مضمون قرائت شد)

بنده بایشهاد میکنم بعد از این قانون لایحه راجع بدستور اصلاحی جزو دستور نمودند.

رئیس - آقای افشار - نظر بود یکی همین لایحه راجع بدندان سازی است که محل ابداع عامه است و یک زحمتی در ولایات برای مردم پیدا شده از دندانسازها چون اینها چون اینها اغلب ناشی هستند و اسباب زحمت برای مردم فراهم میآورند و گاهی مبتلا به امراض مسریه شان میکنند و دولت هم برای اجازه دادن دچار مشکلات شده است.

اگر آقایان از ولایات اطلاع داشته باشند کاملاً تصدیق میکنند که یک مدرسه دندانسازی در ایران لازمست و همه میدانند که در ایران تقریباً یا بنده ششصد دندانساز هستند و اینها بکم مدرسه ندارند که اگر خواستند بروند و تحصیل کنند.

همه مردم هم که نمیتوانند بروند در اروپا تحصیل کنند این است که بنده بایشهاد کردم این لایحه جزو دستور شده و زودتر عملش بکنند.

رئیس - آقای دست غیب (اجازه)

دست غیب - عرضی ندارم.

رئیس - آقای رضوی (اجازه)

رضوی - چون این لایحه مفصلی است و خیلی باید درش صحبت کرده شود با این ضیق وقت ممکن نیست درش مذاکره نمود. حالا لازم است یا لازم نیست؟ بعد گفته میشود لهذا بنده عقیده ام اینست که بماند برای جلسه آتی.

انسر - بنده هم قبول میکنم بماند برای جلسه بعد.

رئیس - پس آقایان موافقت جلسه را ختم کنید؟

جمعی از نمایندگان - صحیح است.

رئیس - جلسه آتی روز سه شنبه ساعت ۱۰ و نیم قبل از ظهر دستور اول خبر کمسیون بودجه راجع بدو دوازدهم - بعد خبر کمسیون بودجه راجع بعقوبت موظفین پست و تلگراف - سوم کتکرات میلجا رسکی بعد چنده فقره شهریه.

(مجلس ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی سید محمد تدین منشی م - شهاب منشی علی خطیبی

جلسه ۳۳۰

صورت مشروح مجلس سه شنبه اول دی ماه هزار و سیصد و چهار مطابق ششم جمادی الثانیه هزار و سیصد و چهار

مجلس دو ساعت و یک ربع قبل از ظهر بریاضت آقای تدین تشکیل گردید (سورتن مجلس یکشنبه ۲۹ آذر ماه را آقای آقامیرزا شهاب قرائت نمودند)

رئیس - آقای افشار - (اجازه)

افشار - قبل از دستور عرضی دارم.

رئیس - آقای وحید سعد (اجازه)

رئیس - آقای سلطان (اجازه)

آقا سید محمد سلطان - بنده را در صورت مجلس دیر آمده بی اجازه نوشته اند. در صورتی که بنده اول وقت حاضر بودم گمان می کنم اشتباه شده باشد.

رئیس - مراجعه میشود.

آقای دست غیب (اجازه)

دست غیب - عرضی ندارم.

رئیس - آقای آقامیرزا شهاب (اجازه)

آقامیرزا شهاب - میخواستم دو فقره

را تذکر بدمم که در صورت مجلس فراموش شده است نوشته شود یکی اینکه نوشته اند رئیس الوزرا و وزیران معرفی کردند چون جلسه اولی بود که خود آقای رئیس الوزرا هم معرفی شدند میبایستی اسمایشان هم نوشته شود. مسئله دیگری که میخواهم عرض کنم راجع بیانات آقای رئیس الوزرا بود که ایشان فرمودند بنده ها بروگرام دولت را تقدیم خواهم کردو در اینجا فراموش شده است نوشته شود خواهش می کنم این دو قسمت اصلاح شود.

رئیس - اصلاح میشود.

آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - اینجا نوشته شده است در ماده بیست و دوم بایشهاد یکی از طرف بنده و یکی از طرف آقا میرزا محمد خان و کبلی شد آقا میرزا محمد خان بایشهاد خودشان را مسترد داشتند و بایشهاد بنده قابل توجه نشد در صورتیکه در بایشهاد بنده رای گرفته نشد تقاضا میکنم اینرا هم امر بقرمان اصلاح کنند.

رئیس - آقای دکتر آقابان (اجازه)

دکتر آقابان - بنده عرضم این است اگر اشتباه نکرد باشم در صورت مجلس آقای ناصر ندائمانی را غائب بی اجازه ثبت کرده بودند. در صورتیکه ایشان استیضاح کرده بودند و در کمسیون هم تصویب شده بود خبرش هم بمجلس برسد.

تقاضای می کنم مقرراً بنده اصلاح شود.

رئیس - اصلاح میشود.

نسبت بصورت مجلس دیگر اعتراضی نیست؟

(اظهاری نشد)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد.

آقای افشار (اجازه)

افشار - تصوری کنم همه آقایان هم تصدیق خواهند فرمود که درین مجالس متعدد که تا امروز در ایران وجود داشته دو مجلس عملیات خیلی بزرگ و شش قسمی نسبت باین مملکت کرده یکی مجلس چهارم از نقطه نظر از بین بردن فراداده معروف و یکی هم مجلس پنجم از نقطه نظر برداشتن یک قدمهای جدی و عملی نسبت بمملکت البته تاریخ عملیات مارا خیلی بهتر از ماقاضوت خواهد کرد و تمام اسامی مارا که در نهم آبان ماه بان ماده واحده رای داده ایم با غلط و ماطلائی خواهد نوشت در همین حال متأسفم بعضی آقایان پُرسانم که قانونی که در نوزدهم آبانماه

با اکثریت ۸۵ رای در اینجا گذرانندیم عملیات یکی از وزراء عملی آقانون را در انتظار داخله و خارجه موهون کرده بطوریکه آقایان میدانند وقتی يك سلطنتی از بین میرودو يك حکومت موقتی جای آنرا میگیرد تمرهای سلطنت سابق باید سوز شازو بشود و يك تمبرهای دیگری ...

بعضی از نمایندگان - (باهمه) استیضاح میکنید سؤال کنید.

(صدای رنگ رئیس - دعوت بسکوت)

رئیس - موضوع چیست

افشار - موضوع تمبرهای سوز شازو شده.

رئیس - بنده عرضی ندارم در اینکه قبل از دستور آقایان مطالبی که دارند عرض میدانم بعضی از نمایندگان توجیه بکنند که اثر سؤال واستیضاح از میان نرود هر گاه بنا باشد قبل از دستور مذاکراتی شود و يك حرف هائی زده شود که بطور استیضاح باشد بنده تصور می کنم اثر استیضاح که يك امر مهمی است از بین برود.

بعضی از نمایندگان - صحیح است.

افشار - بنده يك اطلاعاتی دارم به عرض میرسانم اگر هم لازم شود در استیضاح خودرا تقدیم میکنم.

اولاً تمبرهایی که درست کرده بودند رنگ آمیزی آن مطابق قانون بستی بین المللی بعمل نیامده.

دوم قیمت تمبر مطابق قانون بستی بین المللی باید بزرگتر از نرخه فارسی باشد و همین نشده.

سوم اینکه در روی تمبر باید بزرگان فارسی و فرانسه صریحاً نوشته شود پست ایران ایتهم بعمل نیامده.

چهارم اینکه تمبرهای موقتی بایستی بقدر کافی باشد از هر نوع و هر قسمت آن هم بعمل نیامده بطوریکه تمبرهای پاکت بستی ما وقتی بمرحدات خارجه رسیده تمام یا کت هارا توقیف کرده اند و نمیتوان اینکه این پاکت قاچاق است حتی آقای وزیر پست باین اطلاع ندادند که يك تصدیقی مجلس شورای ملی گرفته است و این تصدیق مقدسی است که از طرف برن بسیار دول اطلاع داده شود که این تمبرهای صحیح مملکتی ایرانست و هر کافدی که در خارجه بیکنفر رسیده است از او جریمه گرفته اند و بواسطه این حرکت که از طرف وزارت پست و تلگراف در اثر بی اطلائی رؤسای آن اداره عمل آمده است اولاً يك وهن بزرگی بقانونی که در این مجلس به اکثریت هشتاد و پنج رای گذشته وارد آمده است ثانیاً وهنی نسبت باعلیحضرت

شهریاری دوزخ اچ ایران ...

جمعی از نمایندگان - (همه) اینطور نیست اشتباه کرده اند.

(صدای رنگ رئیس - دعوت بسکوت)

رئیس - آقای وحید سعد (اجازه)

وحید سعد - شنبه نیست که تکبیه و نماز با عظمت مشروطیت بسته بشکلیات بنده و معارف است.

در مدت بیست سال مشروطیت مدت هنوز نتوانسته اند پایه و اساس این بنای معظم را بواسطه تشکیلات بنده و معارف و توسعه معارف محکم کنند.

آقایان در این دوره پنجم راجع باین دو موضوع مذاکرات زیاد فرمودند و متأسفانه بجائی نرسیده ولی چون موانع تقریباً مرتفع شده امیدواریم که من بعد اثرات خوب داشته باشد. کلیه عاید بنده ها بایست مصارف شهرها برسد.

علت ندارد شیرازی یا اصفهان یا تبریز پول بدهد برای روشنائی شهر خودش که شب در جاله بقیته و مالیه این پول را بمصارف دیگر برساند.

گمان میکنم موقع آن رسیده است که آقایان همراهی کنند و بدولت بایشهاد شود که از این بعد کلیه عایدات بنده ها بمصارف محلی شهرها و آبادی آن ها برسد.

چون همه آقایان در این موضوع با بنده هم عقیده هستند اجازه میخواهم از مقام مقدس ریاست مجلس تقاضا کنم که بدولت یعنی باولین دولت اعلیحضرت پهلوی تذکر داده شود که امروز دوره تجدید است و بشکرانه این موهبت الهی موقع آنست که از همین حالا تمام عایدات بنده ها تخصیص داده شود بآبادی همان شهرها.

اینداریم که وزراء حالیه جدیدی در این امر بکنند و واقفاً لیانات خودشان را ثابت کنند که لاین وزارت در دوره اعلیحضرت پهلوی هستند.

ولی راجع به معارف میخواهم خاطر آقایان را بمعارف ایالات و ولایات توجه بدمم.

مقصود از معارف خواندن و نوشتن است و چون هر يك از آقایان در حقیقت وکیل کلبه ایران هستند و باید کاملاً احتیاجات محلی و ضروری هر ولایتی را در نظر بگیرند.

اینست که گمان میکنم همه آقایان موافق باشند که در ولایات سرحدی که زبانان فارسی نیست مثل خوزستان و آذربایجان توسعه معارف ذر آنجا بیشتر لازم است البته بهر نحوی هست يك تبلیغاتی در این ولایات میشود و جلوگیری از این

تبلیغات نمی شود مگر بواسطه توسعه معارف.

چون این اوقات معارف آذربایجان در حقیقت وقت انگیز است اخیراً وزارت معارف خواست يك رئیس معارف بآذربایجان بفرستد بر تمبرمدبری ولی بواسطه کسر بودجه موفق نشدند.

عدل - موافق شدند دکتر میبسیوم مساعدت کردند و میروند.

وحید سعد - در این موقع که آقایان اعضاء کمسیون بودجه مشغول مطالعه بوده معارف هستند مخصوصاً موقیم را مقتضی می بینم که خدمت آقایان تذکر و خواهش کنم که راجع بمعارف ولایات ذقت کاملی بفرمایند یعنی از صرفه جوئی هائی که از مستوری ها و شهریه ها حقوق اضافی شده است يك مقدار بمعارف ولایات تخصیص دهند خصوصاً معارف سرحدی که زبانشان فارسی نیست.

وزیر پست و تلگراف - اف در باب سؤال آقای افشار صورت سؤالها را بنویسند و بفرستند بوزارتخانه برای جواب حاضریم.

جمعی از نمایندگان - دستور

رئیس - خیر کمسیون بودجه راجع بپرداخت دو دوازدهم مطرح است (خبر م - زور بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است کلیه مخارج مملکتی را بانضمام شهریه و مستحقات و مصارف و حقوق منتظرین خدمت بابت دو ماهه آذر دی ماه ۱۳۰۴ در حدود دو دوازدهم بودجه سه ماهه ۱۳۰۳ بعنوان علی الحساب بپردازد.

رئیس - آقای اشکر (اجازه)

اشکر - گمان می کنم نظر آقایان محترم باشد که راجع بمذاکرات بودجه در سه ماهه مگر رأ در موضوع اصلاحاتی که صحبت میشد تذکر داده شد که چون این بودجه هشت ماه است يك دوازدهم يك دوازدهم تصویب شده و چهار ماهش بیشتر باقی نمانده است.

خوبست که این اصلاحات را بگذارید برای سه آتی و حالا هم که اواخر دوره پنجم است ما مواجه شده ایم عوض یک دوازدهم يك دوازدهم بدم دوازدهم دوازدهم بنده با این نظر موافقم که البته اجازه ادارات دولتی که خدمت می کنند میبایستی در آخر ماه حقوقشان را بگیرند ولی هیچ دلیلی نمی بینم که يك ماه بیشتر تصویب نکنیم.

الان امروز اول برج دی است ما می خواهیم مال آذر دی را تصویب کنیم فقط مداخله مجلس را در اصلاحات بودجه برای بیست و دو روز از بقیه عمر مجلس باقی بگذاریم.

حالا اگر در روز یا بانه در روز دیگر بودجه ها بجلس بیاید مایس از تصویب این دو دوازدهم راجع بودجه برج دی هم نمی توانیم مداخله کنیم چون قبل تصویب کردیم.

شیرانی - اینطور نیست اشکر - اجازه بخواهید بعد صحبت بفرمایند. خلاصه مجلس که باید در بودجه نظریات اصلاحیه اش را اعمال کند تصور می کنم بواسطه ته و این دو دوازدهم که يك دوازدهم ما از پیش تصویب کنیم دیگر مجالی نخواهد بود که نظریات اصلاحیه اعمال شود بنده معتقدم که فقط اکتفا کنیم يك دوازدهم برای برج آذر که گذشته و در عوض تصویب يك دوازدهم برج دی می کنیم که بودجه ها زودتر بمجلس بیاید تا بشود از طرف آقایان نظریات اصلاحیه اعمال شود.

ملایه - این نکته را هم باید ملحوظ داشت که این بودجه اسامی با نه خواهد بود برای بودجه های آینده البته آقایان حق دارند بیشتر امان نظر در آنها بکنند. بنابراین بنده عقیده ندارم دو دوازدهم تصویب شود.

وزیر مالیه - گمان میکنم کلیه بودجه ها تا سه چهار روز دیگر خاتمه پیدا کند. قسمت عمده بودجه هادر کمسیون تصویب شده و طبع و توزیع هم شده و بنظر آقایان هم رسیده است فقط دو بودجه باقی مانده یکی بودجه وزارت معارف و یکی هم بودجه وزارت مالیه و گمان میکنم این دو بودجه هم تا چهار پنج روز دیگر از کمسیون بگذرد و درایت آن بمجلس داده شود.

نظر دولت از اینکه ما بمدرامه نوشته اینست که دولت برای مخارج که دارد مهمل نماند پس از گذشتن بودجه ها تکلیف اسامی و سایر آتی کلیه بوزارتخانه معلوم شود.

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - نظر بنده در مخالفت با این خبر همان دردی بود که آقای وحید سعد بیان کردند. دولت در تقسیم مخارج دعا گوئی.

مخارج تشکیلات را که نمیتوانیم کم کنیم و تشکیلات هم روز افزون است بواسطه خاطر اینکه مملکتی که میخواهد روی ترقی برود باید تشکیلاتش توسعه پیدا کند.

مثلاً الان وزارت فوائد عامه بایشهادی کرده است برای دفع آفات حیوانی و چون عام المنفعه است ناچاریم قبول کنیم. همانطور که آقای وحید سعد بیان کردند بودجه معارف نسبت بسایر بودجه ها خیلی کم است. چرا کم است؟

برای اینکه یک مصلحتی که چهل سرانسر آن را گرفته است آنوقت بودجه معارف مقصد هزار گسری

این راهم نمیشود در مجلس گفت که بودجه معارف ایران که امروز میخواهد ترقی کند ابنت ولی بودجه مالی اش هفت کرور است و نظر اینکه نمیتوانیم از بودجه مایه و سایر تشکیلات برزیم گفتیم نسبت به تشکیلات حرفی برزیم ولی نسبت به مخارج ده گونی و چاگری قدری ملاحظه کنیم

لهذا بنده در کمیسیون بودجه یک نظری اتخاذ کردم که خوب است نسبت به شهرها و مسترهای کمیسیون بودجه یک ملاحظه بکنند و لاف برای معارف که عامالمنته است یک جانی را بیدار کند مثلا خوزستان معارف ندارد آذربایجان معارف ندارد

بنده هزار مرتبه اینجا عرض کرده ام که تشکیلات صحیح جنوب خیلی کم است بلکه هیچ صحیح ندارد

مال اینجا قدری که از مخارج ده گونی و چاگری کم می کنیم می توانیم صرف معارف و صحیح کنیم در همین زمینه هم یک وقت پیشنهاد می کردیم ولی آقای وزیر مایه تشریف آوردند و گفتند باید در آن تجدید نظر بکنیم

باین جهت بنده با تصویب این بودجه مخالفم

میرزا عبدالله خان معتمد (مخبر کمیسیون) - راجح بآن قسمتی که نماینده محترم در خصوص معارف اظهار فرمودند بریروز هم در کمیسیون بودجه همین مسئله را عنوان فرمودند و خودشان هم اطلاع دارند که در کمیسیون بودجه یک کمیسیون جزئی تشکیل شده است که مشغول رسیدگی به قسمت شهرها و مسترهای است و تصور میکنم در همین دوره هفت راپرت آن کمیسیون تهیه شده و نظریاتشان کاملاتامین شود

چندی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

مخالفم

رئیس بفرمائید

کازرونی - علت مخالفت بنده این است که این لایحه یک دوازدهم یا دوازدهم بمنزله تمام بودجه است و ما دیگر بصورت های جزو بودجه نخواهیم رسید و در اول بودجه نظر نخواهیم کرد شوخی که نباید بکنیم

پس خوب است اجازه داده شود افلا حالا که یک نظریاتی دادیم در این موقع صحبت داشته و داده وظیفه کرده باشیم از این جهت بنده با حکمایت مذاکرات مخالفم

رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات

آقایانیکه مذاکرات کافی میدانند قیام فرمایند

(عده کثیری قیام کردند)

رئیس - مذاکرات کافی است پیشنهاد آقای انگر قرائت میشود

(باین مضمون خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم اصلاح ذیل در ماده واحده بعمل آید

بجای (بابت دوماه آذر و دی ماه ۱۳۰۴) نوشته شود

(بابت یکماه آذرماه ۱۳۰۴)

رئیس - آقای اشگر (اجازه)

اشگر - مقصود بنده همین بود که یک دوازدهم تصویب شود چسبون همان طوری که وزیر مایه توضیح دادند تا هفت روز دیگر بودجه مجلس خواهد آمد و در واقع ایشانهم نظر بنده را تأیید فرمودند در اینصورت دیگر دلیل ندارد که ما می را که نیامده مخارجش را تصویب کنیم خوب است چند روز تأمل کنیم تا بودجه کل بمجلس بیاید و تصویب شود

از این جهت بنده پیشنهاد کردم که همان یکماه آذر نوشته و رأی گرفته شود اگر چنانچه خدای تعالی بخواهد تا چند روز دیگر بودجه نیامد و تصویب نشد آنوقت هم ممکن است یک دوازدهم دیگر پیشنهاد کنند و ما هم رأی بدیم ولی برای حالا آن یکماه چندان از زمی ندارد که تصویب شود

وزیر مایه - اگر این لایحه را درست بخواهند ملاحظه خواهند فرمود که عنوان (علی الحساب) دارد و این قسمتی که حالا تصویب میشود برای اینست که اگر مخارج لازمی باشند معطل بمانند و این جمله (علی الحساب) که در لایحه نوشته شده نظر آقایان را تأمین می کند و اگر فرضا در مجلس نسبت باین بودجه هم کم بودیاری شد باید یک نظر برای اتخاذ شد این عبارت علی الحساب تمام نظریات را تأمین خواهد کرد و از این جهت اشکالی ندارد

رئیس - آقای مخبر چه فرمائید

مخبر - موکول برای مجلس می کنم

رئیس - آقایانیکه اجازه گرفته اند هیچکدام عضو کمیسیون بودجه نیستند رأی میگیریم بقبول بودن این پیشنهاد

آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند

(چند نفری قیام کردند)

رئیس - تصویب شد پیشنهاد آقای طهرانی

(بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در تبصره که سابقا در کمیسیون بودجه تصویب شده است

افزافه شود

رئیس - این دو تبصره را خود کمیسیون مسترد داشته

آقا شیخ محمد علی طهرانی - بنده پیشنهاد میکنم

رئیس - پس بنویسید بدهید و اگر نسخه از ایرتاش حاضر است بفرستید تا قرائت شود و معطل نشویم

طهرانی - بلی نسخه اش حاضر است

رئیس - بفرستید

(آقای طهرانی ورقه ببقام ریاست ارسال نمودند)

رئیس - اینکه لایحه پیشنهادی دولت است

طهرانی - حالا قرائت می کنم - (در محل نطق حاضر شده) تبصره اول که پیشنهاد کرده ام

شهریه های شاهزاده گان از سلسله قاجاریه که از دولت تومان تجاوز نماید تا دولت تومان پرداخت و زیاد تر از دولت تومان توفیق با صورت مفصل شهریه و مستمریات رسیدگی شده و تکلیف قطعی آن از طرف کمیسیون بودجه و مجلس مقدس شورای ملی تعیین شود این تبصره اول بود

تبصره دوم - مصارف و مخارج مقابر سلاطین قاجاریه با استثنای مصارف مقبره مرحوم مظفرالدین شاه از ابتدای آذرماه قطع می شود

رئیس - بعقیده بنده تبصره دوم را نمی شود مطرح کرد برای اینکه انکار در یک مجلس انقلابی می شود و مجلس شورای ملی ایران یک مجلس عادی است و مجلس انقلابی نیست

طهرانی - تبصره دوم را پس میگیرم

این اعتراض را که آقای رئیس فرمودند اولاً بکمیسیون سابق متوجه است که چه شد اول آقایان اعضاء کمیسیون این تبصره را قبول کردند و چه بعد مسترد کردند اما در تبصره اول بنده همین اندازه عرض میکنم آن چیزی که از خصائص مجلس شورای ملی است نظر در بودجه مملکتیست بنده باین آقای کازرونی دوفتوری از درب مجلس خارج شدیم در چند قدمی دیدیم مردمی را گذاشته اند و برای حرکتش صد دینار صد دینار پول جمع میکنند

با این حال آیا سزاوار است که ناصرالدین میرزا یا اینکه یکی از زمین بزرگ این مملکت است ماهی پانصد تومان از یک مملتی پول بگیرد که یک جنازه را باین کیفیت حمل میکنند

باین شکل ما از یک مردمانی که لباس در بر ندارند و گش بیاندازند بکشایرت شاهی و می گویم و آنوقت پانصد تومان بانصد تومان هزار تومان هزار تومان بیک اشخاصی که در مملکت متولد می شوند آیا این شایسته است

است آیا وجداناً مامشول نیستیم بنده بیش از این صحبت نمی کنم و طریقت بپایک فامیل بخصوص هم ندارم اما همین قدر عرض می کنم که از یکدسته ضعیف و اضعف پول گرفتن و بیکدسته اقربا دادن را بنده بر خلاف وجدان و حقیقت و انصاف و حتی بعقیده شخصی برخلاف دیانت میدانم

حالا کمیسیون بودجه سابق آمده و تبصره اول را نوشته با وجود این چه جهت دارد که توی سر این تبصره برزیم و آنرا از ازبان ببریم و بگوئیم بکسانیکه متعول هستند و از خون این ملت بزرگ شده و خون مردم را مکیده اند و صاحب ثروت شده اند

پول و شهریه داده شود ؟ آیا برای ما این مسئله نیک نیست که کداهای مادست تکدی پیش اجانب و بیگانگان و کسانیکه با آنها هم کیش و هم مذهب نیستند دراز کنند و باین حال از مردم بدبخت اینطور پول بگیرند و بیگانی بدهند که پول زیاد دارند و استعناقم ندارند بنده بر حسب وظیفه و کالتی این عرض را کردم دیگر آقایان میدانند و چنان خودشان و حقوق و کالتی و دیانتی خودشان

رئیس - عقبه کمیسیون چیست

مخبر - واگذار میکنم برای مجلس

رئیس - رأی نمی گیریم بقبول توجه بودن این پیشنهاد

آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند

(چند نفری قیام کردند)

رئیس - قابل توجه نشده پیشنهاد آقای کازرونی

(انطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم کلمه (علی الحساب) از لایحه حذف شود

کازرونی - بنده تصور می کنم معنی علی الحساب در اینجا اینست که اجازه بدهید مردود در حدود یک لایحه ای یک پوهانی داده شود اگر آقا توضیح بدهند که مقصود از علی الحساب مردود نیست و چیز دیگری است بنده فایده میشود و استرداد میکنم اگر شوخی نیست که خوب است توضیح بدهند

بنده اساساً در لایحه ای که از مجلس مقدس میگذرد و کلمات شوخی و غیر جدی را وارد کردن خوب میدانم غرض ابنتست که توضیح بدهند مقصود چیست تا اکنون هر یک دوازدهم و دوازدهم بمجلس آمد کلمه (علی الحساب) را داشت و هر معنی که بیاری علی الحساب های سابق قبائل شده ایم در این مورد هم قائل خواهیم شد

مخبر - بنده تصور می کنم مقصود آقای کازرونی از این پیشنهادیکه کردند این است که مجلس شورای ملی با رعایت مناسب و در یک مملکتی که اوضاع صحیح و معارفی و اوضاع زندگانی مادی آن وقت آوار است البته مجلس شورای ملی وظیفه خودش را در جلوگیری از انحطاط و تقریباً باید اعمال کند بنابراین این پیشنهاد را تقدیم کردم و نظر بنده این بود که در بین اشخاصی که با پناه شهریه داده می شود اشخاصی هستند مخارج مملکت و فقر عوامی جامعه و تناسب وضعیت حاضر با مخارج طوری پیشنهاد کردم که قدر دوسه برابر قوت معمولی یک خانوار بآن اشخاصی که استحقاق دارند داده شود

از این لحاظ پیشنهاد کردم شهریه هایی که زیاد بردویست تومان است تا دویست تومان پرداخته شود و ما از آن توفیق کردیم تصور میکنم این پیشنهاد عادلانه است و این اولین موافقی است که مجلس شورای ملی با رعایت مناسب

ولا معنی کلمه (علی الحساب) معلوم است چیست در لایحه نوشته شده (دوازدهم) مطابق بودجه سنه گذشته) و اگر کلمه علی الحساب قید نشده بود معنی این بود که مادود دوازدهم را بطور قطع تصویب کرده ایم و حال آنکه نظر دولت این نبوده است که بطور قطع تصویب شده باشد زیرا ممکن است در بودجه تفصیلی بعضی زیاد و کم ها بعمل آید از این لحاظ دولت این دوازدهم را بطور اعتبار اجازه خواسته برای مخارج ضروری رفووری که بطور علی الحساب بپردازد و بعد از تصویب بودجه هر جا یک زیادی یا کمی حاصل شده باشد محسوب دارند از این جهت کلمه علی الحساب اشکالی ندارد

رئیس - رأی میگیریم بقبول توجه بودن پیشنهاد آقای کازرونی

آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(غیر از خود آقای کازرونی کسی قیام نکرد)

رئیس - قابل توجه شده تبصره پیشنهادی آقای شریعت زاده

(اینطور خوانده شد)

شریعت زاده تبصره ذیل را پیشنهاد می کند

از کلیه شهریه هایی که زائد از دولت تومان است تا دویست تومان نادیده و بقیه توفیق می شود تا تکلیف کلی نسبت به شهریه ها و مستمریات معین شود

رئیس - آقای شریعت زاده (اجازه)

شریعت زاده بنده پیشنهاد آقای طهرانی رأی ندادم برای اینکه تصور میکنم مجلس شورای ملی در تصویبات خاص باید اقدام کند که تصور یک نظر باین خاص نسبت بیک فامیلی نشود ولی اصولاً معتقدم که در شهریه ها یک تجاوزات و تمندیانی می شود که رعایت مناسب نمیشود و در یک مملکتی که اوضاع صحیح و معارفی و اوضاع زندگانی مادی آن وقت آوار است اما در جلوگیری از انحطاط و تقریباً باید اعمال کند بنابراین این پیشنهاد را تقدیم کردم و نظر بنده این بود که در بین اشخاصی که با پناه شهریه داده می شود اشخاصی هستند مخارج مملکت و فقر عوامی جامعه و تناسب وضعیت حاضر با مخارج طوری پیشنهاد کردم که قدر دوسه برابر قوت معمولی یک خانوار بآن اشخاصی که استحقاق دارند داده شود

از این لحاظ پیشنهاد کردم شهریه هایی که زیاد بردویست تومان است تا دویست تومان پرداخته شود و ما از آن توفیق کردیم تصور میکنم این پیشنهاد عادلانه است و این اولین موافقی است که مجلس شورای ملی با رعایت مناسب

وظیفه خودش را انجام میدهد

رئیس - آقا میرزا محمد خان وکیل عضو کمیسیون هستند

میرزا محمد خان - خیر ولی مخالفم

وزیر مایه - در قسمت شهریه و مستمریات بطوریکه آقای مخبر هم اشاره کردند در کمیسیون بودجه بموجب طرحی که از طرف مجلس پیشنهاد شده بود که پنجاه هزار تومان از محل مستمریات شهریه حذف کنند و بمصارف عام المنعمه برسانند یک کمیسیون معین شده که آن کمیسیون رسیدگی کرده و اشخاصی را که بنظر میرسد استحقاق اخذ شهریه و مستمریات ندارند صورت آنها را خارج و معین کند

ولی حالا اگر بطور کلی ما این پیشنهاد را تصویب کنیم ممکن است اشخاصی در بین آنها باشند که مستحق باشند و مجلس صلاح بداند که بآنها شهریه داده شود آن وقت آنها هم از بین خواهند رفت

بهر حال آن کمیسیون رسیدگی و وقت خودش را در این کار می کند و راپورت جامعی بمجلس تقدیم خواهد کرد و صورت اشخاصی که نباید بگیرند همین طور اشخاصی که لازم است با آنها مساعدهتی بشود همه را معین خواهد کرد

این قسمت تا هفت هشت روز دیگر تکلیفش معلوم شده و راپورت آن به مجلس خواهد آمد و آنوقت البته مجلس رسیدگی و وقت خودش را خواهد کرد و شهریه اشخاصی که حقیقتاً استحقاق اخذ چیزی ندارند قطع خواهد کرد در این صورت بهترین است که این کار در آن موقع بعمل آید و حالا صرف نظر شود

رئیس - از پیشنهاد آقای شریعت زاده یک استثنائی میشود و آن قسمت تبصره پیشنهادی آقای طهرانی بود که بآن رأی گرفته ورد شد رأی می گیریم باین پیشنهاد و بر تئیس که عرض کردم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(چند نفری قیام کردند)

رئیس - تصویب شد پیشنهاد آقای اشگر راجح به تجزیه است

(باین کیفیت قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم ماده واحد تجزیه شود

برای آذر علیحد و برای دی هیچجه رأی گرفته شود

رئیس - تقاضای تجزیه شده است ماده واحد تجزیه می شود

مدرس - اینجا جای تجزیه نیست در فقره که نیست

رئیس - لازم نیست دو فقره باشد دو جزء است اول رأی میگیریم بابت یک ماه آذر در حدود یک دوازدهم بودجه سنه ماضیه

آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند

(جمعاً قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد قسمت دوم بابت دیماه ۱۳۰۴ در حدود یک دوازدهم بودجه سنه ماضیه

آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد رأی میگیریم بحدود ماده واحد به مجموع دو قسمت با ورقه

آقایانیکه موافقت ورقه سفید و لایه (اخذ آراء بعمل آمد)

رئیس - اخذ آراء تمام شد (شروع باستخراج آراء گردید)

پس از استخراج ۶۸ ورقه سفید تعداد (۱۳۰۴)

رئیس - عده حضار ۹۵ با کثرت ۶۸ رأی تصویب شد

عده رأی دهندگان آقایان: سهراب زاده - حیدرقلی میرزا حشمتی - سهراب خان ساکتیان - حاج آقا رضا رفیع - میرزا علی خان خطیبی - دستغیب - د کتر حسین خان - رامی - میرزا حسین خان بیرنیا - حاج سید عبدالعلی طباطبائی دیبا - میرزا یوسف خان قایم مقام - میرزا محمد حسین صدرائی - میرزا صادق خان اسکندر - فتح الله میرزا هرمزی - میرزا عبدالعزیز - مفتی - شیروانی - میرزا سید احمد اشتمام - شیخ های طاهری - شیخ جلال الدین - محمد تقی خان اسعد - علانی - ناصر نامانی - شیخ الاسلام مالیری - میرزا عبدالرحمان - معتمد - حاج میرزا احمد خان اتابکی - حاج شیخ عبدالرحمن صالحی - میرزا شهاب الدین زاهدی - میرزا محمد خان مظفری - اکبر میرزا - د کتر آقایان - اسکندری - میرزا سید حسن کاشانی - اتحاد - میرزا محمود خان وحید - رهنما - هاتم - عظیمی - حسینی - خان مرند - اسمعیل خان قشائی - میرزا محمد تقی دولتور - میرزا سید احمد بهمانی - آشتیانی - سلطان ابراهیم خان افندی - میرزائی - امیر حسین خان بختیاری - کی استوان - سید علاءالدین بهمانی - میرزا حسین خان - ابوالحسن بیرنیا - عصر انقلاب - میرزا - لطف اله خان لیقوانی - شوشتری - خونی - غلام حسین میرزا - میرزا محمد خان وکیل - سید کاظم یزدی - انصر - محمد ولی میرزا - یک نفر از نمایندگان - تنفس

رئیس - هنوز کاری نکرده ایم که تنفس بدهیم حالا آقایان تشریف می آورند

چند نفری از آقایان وارد شدند (ولی اکثریت حاصل نشد)

رئیس - پس تنفس طبیعی است (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجح به استعریات اعضاء هست و تلگراف مطرح است ماده واحد قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحد - مجلس شورای ملی بوزارت مایه اجازه می دهد که مبلغ پانزده هزار و یکصد و چهار تومان و یکقران سه عباسی مستمریات سنه ۱۳۰۴ اعضاء تدبیری و وراثت اعضاء متوفی وزارت پست و تلگراف را مطابق صورت ضمیمه بطور موقت و برای سنه مزبور از قرار تومانی یک تومان از محل کل اعتبار شهریه و مستمریات ۲۰۴ مملکتی پرداخت نماید

رئیس - آقای آقا سید معقوب آقا سید معقوب معتمد

رئیس - آقای شروانی (اجازه)

شروانی - بنده در اصل موضوع مخالفتی ندارم و کاملاً موافقم ولی لازم است تذکری به آقای وزیر پست و تلگراف داده شود که یک قسمت از این شهریه هایی که بوزارت اعضاء استخاهای ولایات تعلق دارد و سال گذشته تصویب شده تا چند ماه قبل بآنها ترسیده بود

شکایاتی هم در این باب بار رسیده بنده یک تذکری هم بوزارتخانه مربوطه دادم و متأسفانه یک ماه قبل هم از اصفهان یک شکایتی رسید که باز یکی دوفتوری حقوقشان رسید

بود و علاوه باینکه مایک کسوراتی هم در لایحه سال گذشته تصویب نکردیم معذالک در آنجا بیک کسوراتی عمل آمده و روسای پست کرده بودند

بر حسب دستوری که از امر کار رسیده این کسر بعمل آمده و حالا بنده تذکره میدهم به آقای وزیر که خوب است یک دستوری بروسای پست ولایات داده شود که هم حقوق اعضاء را بدهند هم کسر نکنند

وزیر پست و تلگراف - در تحت نظر مایه این قبیل حقوقات تماماً پرداخت می شود و اگر اتفاقاً در تمام مملکت بیک نفری داده نشده باشد خوب است مستقیماً بخود بنده مراجعه کنند البته فوری رسیدگی شود و پرداخت می شود

رئیس - آقای رهنما (اجازه)

رئیس - آقای سهراب زاده (اجازه)

رئیس - آقای عظیمی (اجازه)

عظیمی - مواظف کازرونی - مخالفی ندارد رئیس - رای گرفته می شود یا ورده آقایانی که موافقت کرده اند سیدوالاوردی که در موافقت دارند

(اخذ آراء بعمل آمد) رئیس - اخذ آراء تمام شد (استخراج آراء بعمل آمد و شصت و شش ورده سفید تعداد شد) رئیس - عدده حضار ۸۶ با کثرت ۶۶ رای تصویب شد

اسامی رای دهندگان - آقایان : کی استوان - تجدد - نهجالت - عظیمی - آقا میرزا سید حسن کاغذی - اکبر میرزا - شیروانی - حاج شیخ عبدالرحمن صالحی - ایزدی - صدرائی - شریعت زاده - میرزا محمود خان وحید - دکتر حسینخان بهرامی مفتی - آقا میرزا عبدالله خان - سهرابزاده هایم - آقا میرزا حسینخان پیرنیا - افسر - حشمتی - آقا سید حسن اباغ - محمد ولی میرزا - یحیی خان زنگنه - اسماعیل خان قشقایی آقا میرزا صادقخان اکبر - تقی زاده - آقا سید عبدالملک ذوالقدر - سلطان - آقا میرزا شهاب

آقا میرزا حسن خان پیرنیا - آقا میرزا محمد خان وکیل - احقر - آقا میرزا آقاخان میرزاغلام میرزا محمد خان مظفری - غلامصدیق میرزا مسعود - آقا میرزا حبیب الله خان شادلو - محمد تقی خان اسعد - حاج میرزا اسدالله خان - آقا میرزا عبدالله خان ممتد - آقا میرزا علی رضا قمی - دست غیب حاج آقا رضا رفیع - فرمند - میرزا یوسف خان عدل

آقا شیخ محمد علی طهرانی - زحیم - ابوالحسن خان پیرنیا - میرزا حسینخان اسفندیاری - حاج حسن آقا ملک - شیخ - الاسلام ملایری - دکتر آقایان - سهراب خان ساکتیان - میرزا جوادخان خوشی - سید الله خان اسکندری - آقا سید ملاء الدین بهجانی

آقا میرزا عبدالعسین صدر - امیر حسین خان بختیاری - آقا سید محمد علی شوشتری حاج میرزا احمد خان تابکی - ناصر نامانی زاهدی - رهنما - لطف الله خان لبقوانی - سلطان ابراهیم خان افغمی - آقا میرزا علیخان خطیبی

رئیس - کنترات دکتر ملچارسکی که جزو دستور بود یک نقی پیدا کرده و بر حسب سابق باید یک سیسیونهای معارف و خارجه جدید هم برود و این مو کول این است که راپورتش از این در کمیسیون بگذرد آفتوت مطرح شود

پیشنهاد آقای افسر که در کنترات میشود (باین مضمون قرائت شد) پیشنهاد می کنم لایحه دولت راجع به تمبر فردوسی که عاید آن باید به صرف

مقبره فردوسی برسد امروز جزو دستور شود

رئیس - تصور میکنم راپورتش هنوز رسیده برای جلسه آتی ممکن است جزو دستور شود - از قراریکه بنده تحقیق کردم گویاه هنوز رسیده

آقای حائری زاده و آقای عدل پیشنهادی کرده اند هر دو راجع بیک موضوع قرائت میشود

(اینطور قرائت شد) بنده پیشنهاد میکنم بعد از تصویب حقوق موظفین بست راپورت کمیسیون مایه و بودجه راجع بشیون دولتی جزو دستور شود حائری زاده

بنده پیشنهاد می کنم لایحه دیون عمومی جزو دستور باشد - یوسف عدل رئیس - آقای حائری زاده (اجازه) حائری زاده - یک مدتی است از اوایل مجلس باینطرف یکمده در مجلس آمده اند و ادعای طلب از دولت میکنند که بعضی از این ادعا از طرف دولت تصدیق شده و بعضی نشده در تمقیب نظلم حضرات دولت یک لایحه تقدیم مجلس کرده است برای دیون دولتی که طریقه پرداختش را در آتی بدهند

حضرات آنچه وزارت مایه مراجعه میکنند و وزارت مایه ما یک لایحه به مجلس پیشنهاد کرده ام اگر مجلس تصویب کرد داده خواهد شد و حقیقتاً یک روزی باید تکلیف اینها معین شود بنده متقدم که این راپورت جزو دستور شود که بلکه زودتر تکلیف این حضرات معلوم شود

رئیس - آقای ممتد میرزا عبدالله خان ممتد - بنده بیا پیشنهاد آقای حائری زاده که مال موافقت را دارم ولی نه برای امروز چون امروز بیست دقیقه بیشتر وقت نداریم و بنده یک لایحه مختصری پیشنهاد کرده ام که در ظرف این بیست دقیقه امروز میگذرد خوب است این لایحه امروز جزو دستور شود و موافقت میکنم با پیشنهاد آقای حائری زاده برای جلسه آتی

رئیس - موافقت می کنید با این است که در درجه اول دستور جلسه آتی حائری زاده - بله

حائری زاده - بله

یک نفر از نمایندگان - قانون میزوی رئیس - راپورت قانون میزوی هر وقت برسد البته جزو دستور میشود اختیاریش با مجلس است

پیشنهاد - آقای طهرانی (اینطور خوانده شد) اینجانب پیشنهاد مینمایم که لایحه بنده جزو دستور شود و لایحه ملچارسکی از دستور خارج شود

رئیس - آقای طهرانی (اجازه) دستور خارج شده است بنده از آن قسمت حرفی نمیزنم ولی راجع ببنده عرض می کنم بنده و انجمن های اهلالتی و ولایتی با اینکه بکسی از ستون های مشروطیت هستند هنوز تمام بلدی های ایران غیر قانونی است و معلوم نیست این پولهایی را که می گیرند بچه مصرف میسازند و مخصوصاً بنده اطلاع دارم که وزارت مایه عوائد آذربایجان را گرفته اند و ثلث آنرا ببنده بدهند

بنده چیزی است که اساس مشروطیت روی او است از این جهت پیشنهاد میکنم این مسئله دستور امروز شود و مطرح شود

رئیس - آقای امامی (اجازه) بله مدتی است از اوایل مجلس باینطرف یکمده در مجلس آمده اند و ادعای طلب از دولت میکنند که بعضی از این ادعا از طرف دولت تصدیق شده و بعضی نشده در تمقیب نظلم حضرات دولت یک لایحه تقدیم مجلس کرده است برای دیون دولتی که طریقه پرداختش را در آتی بدهند

استدعا میکنم آنرا در دستور مقدم بداریم چون کاری نداریم و بنده حقیقه هم بیشتر معطی ندارد

رئیس - جزو دستور هست پیشنهاد آقای طهرانی باید تکلیفش معلوم شود که از کمیسیون داخله که سابقاً این لایحه در آنجا صورتی هم که از این کمیسیون گذشته باشد محتاج بر راپورت جدید است که از کمیسیون قلمی داخله برسد پیشنهاد آقای اشگر گویا مورد نداشته باشد در حال قرائت میشود

(اینطور قرائت شد) بنده پیشنهاد میکنم جلسه آتی در درجه اول بودجه هائی که حاضر است مطرح شود

رئیس - این مورد ندارد برای اینکه بودجه ها یک مرتبه باید بیاید آن هم در ضمن یک لایحه که مشتمل بر مواد قانونی طباطبائی دیبا - اینطور نیست اشتباه کرده اند توهم میکنند

(همه به نمایندگان - صدای زنگ رئیس)

امامی - هیچ کاری نکرد است اشتباه میکنید

شیروانی - ما چندی قبل آقا را انتخاب کردیم که گاهی مجلس را نظم میدهند معلوم میشود اشتباه کرده ایم بنده در چند دقیقه قبل و همینطور در سابق در

تقوی هم از حقوق خودشان محروم مانده اند چون چیزی هم بهر مجلس باقی نمانده است استدعا میکنم آقایان موافقت فرمایند این مسئله جزو دستور شود

رئیس - آقای عدل (اجازه) عدل - بنده فرمایشات آقای روحی را رد نمیکنم البته اصلاح قانون استخدام لازم است ولی راپورتش هنوز حاضر نشده باید راپورتش حاضر شود و بیاید به مجلس سه چهار ماده اش مانده است و تمام نشده انشاءالله این چند ماده هم تمام میشود

رئیس - پیشنهاد آقایان رهنما دولت آبادی و میرزا عبداله خان ممتد تصور میکنم محتاج بقرائت نباشد چون جزو دستور هست خیر کمیسیون بودجه قرائت می شود

(بمضمون ذیل قرائت شد) ماده واحد - وزارت مایه مجاز است بیاس خدمات آقای میر صادق خان طباطبائی وکیل از اول فروردین ۱۳۰۴ ماهی یکصد تومان شهریه از محل اعتبار شهریه و مستعریات درباره مشارالیه برقرار و پرداخت نماید

رئیس - آقای شیروانی شیروانی - اولاً بنده این شخص را خدمتشان ارادت ندارم یعنی نمی شناسم و نمیدانم این شخص کیست

یک نفر از نمایندگان - مرحوم شده کازرونی - مرحوم شده شیروانی - خدا عمرشان را زیاد کند عرض کنم از اول این دوره آقایان در ضمن اظهارات بنده در مقام عقابدم را البته احساس فرموده اند که در جریان ها یک عقاید اصلی و عمومی دارم و هیچوقت هم نظرم باشعاصی بوده و در این قبیل مسائل هم هیچوقت داخل این نیستیم و ملائ شخص خوب ادبی بوده یا بد بوده است و مخصوصاً راجع باین شخص آمده اند و یک چیزهایی هم بمن گفته اند که این شخص با نشون روس آمده و آذربایجان را غارت کرده است

طباطبائی دیبا - اینطور نیست اشتباه کرده اند توهم میکنند

(همه به نمایندگان - صدای زنگ رئیس)

امامی - هیچ کاری نکرد است اشتباه میکنید

شیروانی - ما چندی قبل آقا را انتخاب کردیم که گاهی مجلس را نظم میدهند معلوم میشود اشتباه کرده ایم بنده در چند دقیقه قبل و همینطور در سابق در

همین مجلس راجع بودجه مملکت در خصوص شهریه ها دیدیم که بعضی از آقایان چه نوع حرارت هائی خرج میدادند آنهمه شهریه هائی که تصویب شده شهریه هائی که سابقه داشته

شهریه هائی که هشت برابر و پنج برابر و چهار برابر بوده است و هر روز نصف و ثلث شده است تا رسیده است بشصت و دو ریال و دو قران و اقلام درشت او را چهار پنج تا بنده یادداشت کردم که آنها را پیشنهاد کنم حذف شود

ولی وقتی هم که ما مشروطه شدیم با بازم یک همچو تیب هائی بودند در این مملکت و متأسفانه مشروطه جی های ما هم آمدند و کمک کردند و یک حقوق شهریه هائی بآن ها داده شد

ولی اشخاصی که دارای یک عقابدی بودند همیشه آنطرف قضیه را هم نگاه کنند و ملاحظه بنمایند

یعنی اگر وکیل هستند باید آنطرف قضیه را هم نگاه کنند و ببینند آنست هائی که از یک طرف مالیات بدولت میدهد و از طرف دیگر با همان دست به آقای دیبا رأی می دهند آن دست هارا باید مراعات کرد

یعنی ملاحظه آن دست های پر از آبله را که با آن دست از یکطرف پول می دهند و بسنورق دولت از طرفی هم برای در ستونق انتخابات می اندازند !! ما باید رعایت آنها را بکنیم

بعضی اشخاص هم بودند که این اوایل روی کار آمدند و گفتند این پول های مفت را نباید بیک عده اشخاص تنبلی وقت برورداد و بتدریج کم کردند و ب صورت شهریه های آن زمان و اقلام درشت آن مراجعه کنیم ببینید که تا حالا چند نفر کرده

مانباید اینقدر هائی را که سایرین برداشته اند و این شهریه ها را کم کرده اند بیائیم دوباره از سر بگیریم ؟ ما باید اظهار سرور کنیم که آن سابقه دارد حالا تخفیف پیدا میکنند

یک ایام قمری هم پیدا شد در این مملکت یک یک مردمان هوچی و بی کاره که اسباب زحمت دولت شدند و دولت نمیگذاشتند آنها کار کنند دولت ها آمدند و یک پول مفت برای آنها برقرار نمودند تا در خانهای خودشان بنشینند و مفت بخورند که اگر این شخص گداست برود در دارالساکین و اگر عاجز است برود در دارالمرجه و در آنجا خودش را معالجه کند و اگر چنانچه در قسمت مستخدمین دولت است یعنی بیست سال بیست و پنج سال سی سال خدمت کرده است و حالا پیر شده است عاجز شده است و نمیتواند کار بکند باید در تحت قاه - حقوق قاعد و مطابق قانون استخدام

حقوق بگیرد و باید به او حقوق تقاعد بدهند

در سایر جاهای دنیا که زندگانشان خیلی با ما فرق دارد ترتیب این است اما در مملکت ما در یک عصری که ازاده سنیه در جریان های مملکت حکم فرمایند است در آن عصر هر کسی خدماتی نسبت بدربار انجام میداده (حالا بنده کار ندارم باینکه آن خدمات چه بوده) یک حقوق و مواجیب برایش درست میکردند

ولی وقتی هم که ما مشروطه شدیم با بازم یک همچو تیب هائی بودند در این مملکت و متأسفانه مشروطه جی های ما هم آمدند و کمک کردند و یک حقوق شهریه هائی بآن ها داده شد

ولی اشخاصی که دارای یک عقابدی بودند همیشه آنطرف قضیه را هم نگاه کنند و ملاحظه بنمایند

یعنی اگر وکیل هستند باید آنطرف قضیه را هم نگاه کنند و ببینند آنست هائی که از یک طرف مالیات بدولت میدهد و از طرف دیگر با همان دست به آقای دیبا رأی می دهند آن دست هارا باید مراعات کرد

یعنی ملاحظه آن دست های پر از آبله را که با آن دست از یکطرف پول می دهند و بسنورق دولت از طرفی هم برای در ستونق انتخابات می اندازند !! ما باید رعایت آنها را بکنیم

بعضی اشخاص هم بودند که این اوایل روی کار آمدند و گفتند این پول های مفت را نباید بیک عده اشخاص تنبلی وقت برورداد و بتدریج کم کردند و ب صورت شهریه های آن زمان و اقلام درشت آن مراجعه کنیم ببینید که تا حالا چند نفر کرده

مانباید اینقدر هائی را که سایرین برداشته اند و این شهریه ها را کم کرده اند بیائیم دوباره از سر بگیریم ؟ ما باید اظهار سرور کنیم که آن سابقه دارد حالا تخفیف پیدا میکنند

یک ایام قمری هم پیدا شد در این مملکت یک یک مردمان هوچی و بی کاره که اسباب زحمت دولت شدند و دولت نمیگذاشتند آنها کار کنند دولت ها آمدند و یک پول مفت برای آنها برقرار نمودند تا در خانهای خودشان بنشینند و مفت بخورند که اگر این شخص گداست برود در دارالساکین و اگر عاجز است برود در دارالمرجه و در آنجا خودش را معالجه کند و اگر چنانچه در قسمت مستخدمین دولت است یعنی بیست سال بیست و پنج سال سی سال خدمت کرده است و حالا پیر شده است عاجز شده است و نمیتواند کار بکند باید در تحت قاه - حقوق قاعد و مطابق قانون استخدام

یول هائی که گرفته میشود به صرف بوده و نرسد و حساب آن یکشاهی راه بهمیم و اگر صدیقار هم داده می شود باید در مقابل آن صد دینار توضیح بدهند که این پول برای چه و در مقابل چه خدمتی و چه سوابقی داده می شود

بنده می خواهم بفهمم باین شخص طباطبائی برای چه میخواهند بدهند ؟ اگر گذاشت همانطوریکه عرض کردم برود دارالساکین و اگر عاجز است برود دارالمرجه اگر سوابق خدمت دارد برود جزء متقاعدین دولت این چه صیغه است که ما ماهی صد تومان که در سال میشود هزار و دو صد تومان و از هزار دو صد نفر یار برهنه به اسم سرانه می گیریم - بدهیم به این شخص؟

بنده می خواهم بفهمم که این پول به این شخص برای چه داده میشود ؟ یک لایحه آمده است از کمیسیون بودجه که از محل شهریه و مستعری ها این شهریه داده شود

مثل اینکه محل شهریه ها و مستعری ها یک چاهی است که پول دور ریخته در آنجا هست که فلان از محل شهریه ها از جواب هائی که ممکن است بمن بدهید ومن قبلاً جواب میدهم این است که ممکن است بگویند بودجه مملکت زیاد نمیشود از محل شهریه و مستعریات بنده نمی دانم محل شهریه و مستعریات از کجاست و پولش را کی میدهند؟

آیا غیر از این است که این ملت این پول را بدهد؟

همان پول هائی که یکشاهی یک شاهی جمع میشود آنوقت محل شهریه و مستعریات میشود و صد تومان صد تومان شهریه ببنفخوازها داده می شود

مان آن کارهایی که گذشته است حالا نمی توانیم جلوش را بگیریم ولی دیگر نباید یک امر جدیدی باز کنیم خوب اگر قدم جدیدی نمی توانیم برداریم دیگر چرا در همچو کار تصطاطی مداخله میکنیم یعنی حالا دیگر برای چه پول مفت بدهیم

یعنی حالا این آقا اگر آدم زحمت کشی هستند در مملکت چون کار هست و روز بروز هم کار زیاد میشود ایشان هم کار کنند بنده صاف میگویم اگر کار هم نیست برود مملکتی کنند

زحمت بکشند دوندگی کنند و فعالیت بفرج بدهند و نان پیدا کنند و نان منت بکسی نباید داد این هزار دو صد تومان از بودجه مملکتی کم شدن را بنده آنقدر اهمیت نمی دهم ولی می گویم بگذارید مردم نگاه بنفس پیدا کنند و ببینند کار پیدا کنند برای اینکه اگر راز باز شود برای پول مفت دادن یک میرزا صادقخان طباطبائی اصفهانی

هم میدامی شود و میگویید همان دلیلکه میرزا صادقخان آذربایجانی داد به من هم بدهید

بنابراین بنده از آقای دیبا خواهش می کنم که بعضیانی هستند و چون ایشان یکی از آزاد بخوانان قدیمی هستند در این قبیل موارد که مربوط بحیثیت یک جامعه است بیشتر دقت فرمایند و باین آدم اگر فقیری است و میخواهند حقوق داده شود آدم فقیر در آذربایجان خیلی است که در توی کوچه های آذربایجان می خوابند و از گرسنگی می میرند چرا فکری برای آنها نمی کنید که یک چیز بدهیم با نهاد داده شود؟

این است که بنده کاملاً باین شهریه و هر شهریه که بایند به مجلس مخالف میرزا عبداله خان ممتد خبر کمیسیون - آقای شیروانی در برو فرمایشات خودشان فرمودند که این شخص را نمی شناسم ولی این دلیل نمی شود که از حال ایشان کاملاً اطلاع نداشته باشند و در این حال فرمودند که اطلاعات این از این شخص بنده داده شد که بنده و تمام آقایان آذربایجانی ها اطلاع داریم که این اطلاعات بر خلاف واقع است

اما قسمت اینکه سابقه ایشان چه بوده و چه حق میخواهند ایشان ماهی صد تومان شهریه بگیرند و چرا دولت این پیشنهاد را کرد است اگر معتقد هستند که پیشنهاد هائی که دولت مخصوصاً دولتی که سابقاً سرکار بود در مقابل اعتماد و اطینان مجلس بوده بیکر که از روی اطلاعات صحیح و اساسی بوده این فرمایش را نمی فرمودند و اگر مقدمه پیشنهاد دولت را میفرمودند میدیدند که مقدمه را که دولت در پیشنهاد خودش ذکر کرده خدمات آقای میرزا صادقخان در هر جزو ذکر کرده مثلا می نویسند که ایشان قریب بیست و سه سال در خدمات دولتی مشغول بوده و اخیراً بواسطه کبر سن و علت مزاج محروم مانده اند از اینکه بتوانند خدمات خودشان را ارائه بدهند و اگر لایحه دولت را ملاحظه کرده باشند میدانند که این پیشنهاد فقط در مجلس پنجم شده است بلکه در دوره چهارم در تاریخ ۱۴ قوس در تحت لایحه ۷۱۹۳ هم تقدیم مجلس شده است

شیروانی - در شده است مخبر و دولت صد و پنجاه تومان پیشنهاد کرده بود و در مجلس سابق هم رد شده بود و در کمیسیون بودجه هم مورد توجه واقع نشد و خبرش هم حاضر شد ولی چون عمر مجلس فائز کرد از این جهت مطرح نشد و البته راجع بسوابق خدمات این شخص آقایان نمایندگان آذربایجان خیلی بهتر از بنده می توانند دفاع کنند

ولی چیزی که بنده باید عرض کنم این است که مخصوصاً نسبت باین موضوع در کمیسیون بودجه دقت کامل شد و نظر اعضا اکثریت کمیسیون هم این بود که با

لایحه دولت موافقت کنند این یول را باین شخص بدهند.

رئیس آقای دستغیب دستغیب موافقت.

رئیس آقای طهرانی طهرانی موافقت.

رئیس آقای حاج حسن آقا ملک (اجازه)

حاج حسن آقا - موافقت

رئیس آقای امامی امامی موافقت

رئیس آقای رضوی رضوی موافقت (اجازه)

رضوی - بنده مخالفم چند روز قبل در کمیسیون قوانین ممالیه نماینده دولت آمده بود و میگفت که پول برای اجرای قانون میزنی نداریم باید یک ممالیات تحمیل کنیم مثلا تومانی دهشاهی و خرواری پنج من ممالیات تحمیل نائیم بواسطه اینکه پول برای تهیه وسائل اجراء این قانون نداریم.

بنده عرض میکنم اگر شما پول ندارید پس دیگر آنها چیست؟ که هر روز مستقری و شهریه بقل و بخشش میکنید و اگر پول هست چطور میگویند پول نداریم و باید ممالیات جدیدی بر مردم تحمیل کنیم؟

از این جهت بنده با این لایحه مخالفم بعلاوه آقای متهد السلطنه فرمودند که این لایحه رد شده و با اینکه چون دیدند در مجلس چهارم زمینه ندارد نیاوردند و در این مجلس هم امیدواری رد شود مخیر توضیحات بنده را آقای رضوی سوه تغییر فرمودند و طور دیگر جلوه دادند در صورتیکه بنده عرض نکردم این لایحه رد شد و خیلی متأسفم که در مجلس علنی تهمت میزنند؟

بنده عرض کردم که این لایحه در کمیسیون بودجه تصویب شد ولی چون هر مجلس وفا نکرد از این جهت نیاوردند به مجلس و بعلاوه این شوره برای این است که مستخدمین دولت مستظهر باشند که در ازاه خدمتی که میکنند يك قدرتی هم خواهد شد و این شخص هم بیست و سه سال بدورات خدمت کرده است.

رئیس آقای دستغیب دستغیب موافقت (اجازه)

دست غیب موافقت

رئیس بفرمائید

شیروانی - ایشان موافقت یا مخالف؟

رئیس موافقت

شیروانی - (اشاره با آقای مخبر) آقا هم موافقت بودند؟

رئیس ایشان توضیح نطق خودشان را دادند.

دست غیب (خطاب با آقای شیروانی) حالا اجازه میفرمائید؟

بعقیده بنده موضوعات داخل هم میشود يك موضوع کلیه راجع بشهریه ها است که آقای شیروانی فرمودند و يك موضوع هم راجع بشخص میرزا صادق خان طباطبائی است که آن راجع به تصدیه تشرفا آقای شیروانی اظهار فرمودند و گاهی هم عسائی شدند و بملظمت متغور ادا کردند بنده اگر بخواهم داخل در این موضوع آخری بشوم می توانم شرح مبسوطی عرض کنم و در سواب کارهای گذشته هم برای ایشان مرتب و حاضر کرده دادم.

مسئله اینکه می فرمایند دولت دارالجزیه و دارالمساکین درست نکرده هیچ ربطی با این موضوع ندارد و وانظور هم که میفرمائید نیست.

اولا ما باید به بنیم که میده و منشاء برقراری شهریه چه بوده؟ و چطور شده که يك شهریه هائی در باره اشخاصی برقرار کرده اند؟

همانطور که فرمودند در سایر جاهای این اصل برقرار است و در این مملکت هم بفرموده آقا دوسه چیز موجب این مسئله شده است که یکی از آنها را هم خودشان فرمودند اما راجع آن کلمه که در طی عباراتشان اظهار داشتند (فرمودند مشروطه چه هوچی) بنده این را توهین میدانم.

شیروانی - مشروطه چی نگفتم دست غیب - فرمودید تند نویسی نوشته اند من این را توهین میدانم برای اینکه بواسطه همان ترتیباتی که ایشان می فرمایند بشروطه باید احترام کرد و بواسطه همان هوچی بود که ما حالا آمده ایم و این جا نشستیم و اول ما خودمان هم مثل آنها بودیم و بعد آمدیم اینجا نشستیم.

بعضی از نمایندگان - (با همهمه) این طور نیست

شیروانی - اگر خودتان بوده اید بکسی مربوط نیست.

(صدای زنگ رئیس)

دست غیب - آقایان میدانند که با این همه ما بنده از حرف زدن نیافتم بادم می آید که در دوره چهارم آقای رئیس يك عبارت در مقابل هوچی فرمودند و ترجمه این کلمه این است یعنی آن اشخاصی که برای مشروطه جان بازی کردند نهایت حالا اصلاحی شده است.

ایشان بیکبارت دیگری در مقابل هوچی آوردند (چیزی) و این برای این بود که چون لفظ دیگری نداشته اند که وسیله توهین بشود در مقابل آزادی خواهان این لفظ را اختراع کردند.

علی ای تقدیر این لفظ را دیگر نباید ادا کرد.

اما شهریه که دولت ایران از چندی باین طرف و سالیان دراز میداده است بواسطه دو چیز بوده است.

یکی بواسطه خدماتی بوده است که مردم نسبت بدولت ایران کرده اند و برای افتخار از طرف دولت بآنها يك شهریه هائی میدادند و اگر آقا بخواهند در این موضوع مخالفت بفرمایند بنده اسامی خادمینی را که شهریه داشته اند میبرم که نه آقا و نه مخالف دیگری بتواند بگوید که برای عجز یا گدائی (که مکرر ایشان ادا کردند) شهریه بآنها میدادند. بلکه فقط برای خدماتی بوده است که نسبت بدولت ایران کرده اند. پس برای افتخار این حقوق از طرف دولت بآنها داده شده.

اما راجع بخصوص آقای طباطبائی و کیلی و سوابق خدمات ایشان را البته آذربایجانها بهتر اطلاع دارند. و این راجع که آنها تکلیف کردند و گفتند این طور نیست. و اما اینکه فرمودند این شخص اگر مستخدم بوده و حالا برشده باید حقوق تقاعد بگیرد.

بنده عرض میکنم آقایان فکر کنند که قانون استخدام را کی گذرانند؟ و حقوق تقاعد را کی تصویب کردند این حقوق تقاعدی که تصویب کرده اند نسبت باشخاصی که خدمت سال قبل خدمت کرده اند زمینه ندارد.

در دوره چهارم حقوق تقاعد را که ما تصویب کردیم برای این بود که کسیکه بعد ما سی سال پنجاه سال خدمت کرد و عرش را روی خدمت دولت گذاشت در موقع پیری يك حقوقی بآوردند و مطابق قانون استعدای که در دوره چهارم گذشته باو نمی توانند چیزی بدهند.

آیا بفرموده آقای شیروانی حالا که این شخص پیر شده و بعد از مدت ها که بدولت خدمت کرده برود گدائی بکند؟

آیا این شایسته است که این شخص با این همه سوابق خدمت برود گدائی کند؟ برای چه؟ برای اینکه آقای شیروانی عصبانی بشوند و در پشت تریبون میفرمایند دارالجزیه دارالمساکین فلان فلان!

پس بهتر این است که در این قضایا التفات بفرمایند و در موضوع اینکه مستخدمین دولت باید شرافتمند باشند و در اظار خارجه و داخله سرشکسته نباشند توجهی بفرمایند که نگویند این شخص بعد از پنجاه سال خدمت بدولت حالا افتاد است و بروز کار گدائی.

ملاحظه بفرمائید این حقوقی را که آقای طباطبائی میبهند در مقابل چه

خدمتی است که بدولت کرده و حالا بواسطه اینکه نمی شود داخل در مستخدمین و متقاعدینش کرد از این جهت گفته اند این حقوق را بهش بدهند.

شیروانی - بنده توضیحی دارم رئیس بفرمائید.

شیروانی - بنده در ضمن عرضم مشروطیت مقامش خیلی محترم تر از این است که مترادف یا کلمه هوچی استعمال شود و بنده مشروطه چه و هوچی را مترادف قرار ندماد و در دوره چهارم هم آقای رئیس راجع به هوچی اظهاری فرمودند

رئیس - عذا کرات کافی است؟

جمعی از نمایندگان اظهار نمودند کافی است.

و بعضی میگفتند نیست

رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات.

انصر - بنده مخالفم.

رئیس - بیاچه؟ با کفایت مذاکرات؟

انصر - بلی

رئیس - بفرمائید.

انصر - بنده مخالفم از این جهت است. چون در اینجا يك مذاکرات اصولی شد و يك مذاکرات خصوصی و شخصی. در مقابل مذاکرات شخصی که اظهار داشتند این شخص را نمی شناسیم کسی معرفی نکرد و آقای مخبر هم که اظهار فرمودند آقایان آذربایجانها بهتر اطلاع دارند متأسفانه از آقایان هم بکنفر دفاع نکردند و بنده که الان می خواهم رأی بدهم میدانم چه کنم برای اینکه اصولا با این شهریه ها مخالفم ولی شاید یکنفری که از سوابق این شخص اطلاع دارد اگر توضیح بدهد بنده هم موافق شوم ولی هیچکس دفاع نکرد آقای مخبر هم که دفاعشان مربوط بلایحه کمیسیون بود

پس بنا بر این هر چه که دولت پیشنهاد نماید ما باید قبول کنیم و هیچ حرف نزنیم در صورتی که این طور نیست و ما باید عقاید خودمان را بگوئیم و علی ای حال چون کسی این شخص را معرفی نکرده و شاید غالباً هم او را نمی شناسند بنده مذاکرات را کافی میدانم و از این جهت با کفایت مذاکرات مخالفم

رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات آقایان موافقتن قیام فرمائید (عده برخاستند)

رئیس - بفرمائید نتیجه مشکوک شده استند ما میکنم آقایان صبر بفرمائید بنده را بشمارند چون بعضی از آقایان میبایستند و بعضی می نشینند و معلوم نمی شود مجدداً رأی میگیریم آقایان که مذاکرات را کافی

میدانند قیام فرمائید

(اقلب قیام نمودند)

رئیس - معلوم میشود کافی است پیشنهاد ختم جلسه شده است

(همهمه نمایندگان)

بعضی از نمایندگان - رأی بگیرد بکنفر از نمایندگان - پس

گرفتیم.

رئیس - پس گرفتید پیشنهاد آقای شریعتدار راجع باصل ماده کرده اند.

(بترتیب ذیل خوانده شد)

شریعت زاده پیشنهاد میکند که درباره میرزا صادق خان همین توده شت تومان شهریه مقرر شود

رئیس - بفرمائید

شریعت زاده - بنده برای اینکه دلائل لزوم تقدیم این پیشنهاد را بر عرض آقایان برسانم لازم میدانم بکنفرده خیلی مختصری راجع عرض کنم و خیلی هم متأسفم که در این مقدمه با عده از آقایان رفقا و همکاران محترم خودم مخالفت نظری میکنم البته اصولا باید در نظر گرفته شود که باید در مملکت از متغوری جلوگیری کرد ولی البته بدون مطالعه نمی توانیم این اصل را در تمام عناصر ایرانی شامل کنیم.

راجع بمیرزا صادق خان و کیلی عرض میکنم که ایشان قبل از مشروطیت مشغول انجام خدماتی برای مملکت بوده اند و تمام مدت عمرشان خدماتی کرده اند و البته اوضاع زندگانشان در کمال پریشانی است و در مشروطیت یکی از فرزندان لایق مملکت یعنی از افراد آزادیخواه و کسانی که در شکستن زنجیرهای اسارت استبداد و هملیاتشان در دست آذربایجان مؤثر بود و همین شخص بوده و بواسطه غارت هائی که نسبت باین شخص و خانواده اش شده است استاندار موجود نبوده است که وزارت ممالیه بتواند به موجب آن اسناد و سر طبق قانون استخدام حقوق تقاعد به او بدهد

باضافه خدمات این شخص نسبت به دولت هائی که سابقاً بر کار آمده اند تمام معطای يك اسنادی همین است ولی همانطور که عرض کردم در اثر همان غارت هائی که شده است آن اسناد مفقود شده است از این جهت برای قدردانی از خدمات يك عنصر و فرزند لایق ایران که در تمام مراحل زندگانش خدمات وفدا کاری هائی باین مملکت کرده است و حالا هم بیروقتی شده است اینطور متعنی دیدند که يك حقوقی بآوردند

در این صورت شایسته نیست که گفته شود چون اصولا متغوری بدست آمده باید این آدم هم محکوم بمرک شود اینست که بنده کاملاً مخالفم و عقیده ام اینست که

اشخاصی که برای سعادت مملکت خدماتی کرده اند لازم است که جامعه ایرانی برای حفظ شرافت خودش از این گونه اشخاص خادم قدردانی کند و آتی آنها را تأمین نماید

بنا بر این بنده این پیشنهاد را کردم برای اینکه بتوانم بوسیله آن این عرایض راجع عرض کنم و حالا هم پیشنهاد خودم را مسترد میدانم

رئیس - پیشنهاد آقای قشقائی (باین مضمون خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم ماهی ۵۰ تومان برای میرزا صادق خان همین شرد

رئیس - آقای قشقائی (اجازه)

قشقائی - بنده با اینکه در دستور جزء مخالفین اسم را یادداشت کرده بودم و اجازه هم خواسته بودم ولی موقع نشد که عرضی بکنم از این جهت این پیشنهاد را تقدیم کردم که بتوانم عرایض خودم را عرض کنم

در اینجا سی و نه سال برای اجلال - الملك سابق سابقه خدمت همین کرده است و يك سال از این مدت را مینویسد بسمت ابلاغی کبری قشقائی بوده است خواستم عرض کنم که با مرحوم ناظم الدوله در شهر از بودند ولی ایل خان قشقائی بودند

آقا سید عبدالحمید صدر - خیر خیر بودند

قشقائی - خیر نبودند

آقا سید بقوب - بودند فراموش کرده اید

رئیس - بسیار خوب بآوردند یا نبودند راجع بپیشنهاد آن صحبت بفرمائید

قشقائی - مقصود بنده همین بود که پنجاه تومان برایشان معین شود

رئیس - آقای آقا سید بقوب (اجازه)

آقا سید بقوب - بنده خیلی متأسفم از آقای شیروانی که یکنفر عنصر فعال وهم عقیده در این مسائل هستیم که حقیقه تاریخ زندگانی این سید محترم برشان مغفی است

بنده استند ما میکنم ایشان رجوع بفرمایند بر روزنامه های دوره دوم مجلس به بیننده صدماتی باین شخص محترم وارد آمده است

دوسه خانه اش را چاییدند تبعیدش کردند و بالاخره هزار بدبختی بر سرش وارد آوردند و بنده اسمش را نمی دانستم و آنوقت لقبش را میگفتند «اجلال الملك» و این شخص برای مشروطیت در مقابل هزار نوع زحمت و مشقت مقاومت و ایستادگی کرده است

بنده تصور میکنم آقای شیروانی که یکنفر و کبل مبرز حقوق دانستند و اگر بکنفر بچیزه زندگانی اشخص مراجعه می فرمودند هیچوقت این فرمایشات را نمی فرمودند

اما راجع بفرمایش آقای قشقائی عرض میکنم که اگر نظرشان باشد بعد از گرفتن حاج نصرالله خان ناظم الدوله همین اجلال الملك را ما آورد

ایل قشقائی کردند رجوع کنید ببینید.

بنده وکیل شیراز هستم و کاملاً اطلاع دارم و خود آقای شیروانی هم که با بنده در این قبیل مسائل موافقت هستند گمان میکنم تصدیق بفرمایند که اگر ما بشروطه طلب ها موافقت و همراهی نکنیم آنوقت بکلی مشروطه از بین می رود دیگر کسی پیدا نمیشود که برای حفظ مشروطیت خدمتی بنمایند پس بنا بر این بگذارید این روح مشروطه خواهی همیشه باقی باشد

رئیس - عقیده مخبر کمیسیون چیست؟

قشقائی - بنده پیشنهاد خودم را پس می گیرم

رئیس - پیشنهاد آقای شیروانی (بترتیب ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم ده تومان از این اعتبار در حق طباطبائی و کیلی و نود تومان در حق ورده مرحوم سید جمال الدین مقرر شود

رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - بنده چون نظامات مجلس را خیلی میل دارم رعایت کنم (و عرایضم را هم عرض کرده بودم و نمی خواستم تجدید کنم) و این ترتیب را خوب سابقه میدانم که پیشنهاداتی راجع بیک موضوعی بشود و آنوقت چیزهای دیگری گفته شود ولی چون مخصوصاً رفیق محترم من آقای شریعت زاده از این ترتیبی که بنده خوب میدانم استفاده کردند بنده هم می خواهم عین این استفاده را در این جلسه بکنم و امیدوارم که در جلسات بعد هم چون ترتیبی پیش نیاید چون این ترتیبی بنده حقیقتاً سابقه خوبی میدانم که مثلاً پیشنهاد بفرمایند نود تومان شهریه داده شود و آن وقت در عرض اینکه در پیشنهاد خودشان صحبت کنند بیک چیزهای خارج از موضوع بفرمایند ولی بنده برعکس مخصوصاً طوری نوشتم که بتوانم در پیشنهاد صحبت کنم و همانطور که عرض کردم نمی خواهم عرایضم را تکرار کنم

یکوقت هست که می خواهم بکسانی که بشروطیت ایران خدمت کرده اند يك مساعدتها و همراهی هائی بکنیم در این صورت بنده عقیده ام که باید يك کمیسیونی تشکیل داد و اسامی اشخاصی که سابقه خدمت در مشروطیت دارند معین گردد و عقیده بنده

باید سید جمال الدین اسفهانلی را در رأس آن ها قرار داد و بعد هم برای پسرش که امروزه در برلن با کمترین حقوق و سایر ورثه اش در اینجا با نهایت پریشانی و سختی زندگانی می کنند فکری کرد و آن وقت برای یکنفر نایب الحکومه یا بلغانی قشقائی یا حاکم فلانجا (آنها با آن مقامی که بنده و خیلی از آقایان راجع بعکام و ابلاغی ها و فرمایشات صاحب اقتدار داریم) حقوق فرار بدهیم.

فرض میکنیم که برای اشخاص بگذرد راه مشروطیت زحمت کشیده اند می خواهد حقوق فرار بدهد

بعقیده بنده باید در رأس آنها سید جمال الدین اسفهانلی را قرار بدهد تا بعد من هم به آقای و کیلی در درجه هشتم نهم بلکه صدم و هزارم رأی بدهم.

آقا بنده می دانم که برای این نیست که بعد از مشروطه طلب پاداش داده باشیم بلکه برای اینست که یکنفر شخص آذربایجان کباب یکمده روابط دارد و می خواهد حقوق بکشیم.

(همهمه نمایندگان - صدای زنگ رئیس)

طباطبائی دینا - توهین میکنند

دفعه دوم است که توهین میکنند

رئیس - عبارت خودتان را اصلاح کنید والا مجبورم مطابق نظامنامه عمل کنم.

شیروانی - بنده مقصودم توهین بکسی نبود و روابط بین اشخاص البته هست

رئیس - نسبت باین پیشنهاد در یک قسمتش نمی شود رأی گرفت برای اینکه موافقت دولت شرط است و آن قسمت اول است. رأی میگیریم بقسمت دوم یعنی ده تومان آقایانی که قابل توجه میدانند قیام فرمائید (عده قبلی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشده رأی میگیریم باصل لایحه با ورقه آقایان موافقتن ورقه سفید و آقایان مخالفین ورقه کبود خواهند داد

رئیس - اخذ آراء بعمل آمد

رئیس - با استغراج

آقایان آقا میرزا شهاب الدین و آقا میرزا علیخان خطیبی اوراق آزاره ۴ عدد تمداد نمودند.

آقا میرزا شهاب - یکنفر هم روی روی کاغذ سفید نوشته است موافقت

رئیس - محسوب نمیشود

امامی - اجازه میفرمائید

رئیس - بفرمائید

امامی - بنده چون ورقه سفید نداشتم از این جهت روی کاغذ سفید نوشتم

و معلوم میشود حساب نکرده اند در صورتیکه بنده مقصودم دادن ورقه سفید بود.

رئیس - در یک تاریخی در همین مجلس مترشد که فقط همان اوراق چاپی مقواتی قبول شود. علی ای حال اگر آقا میرزا حساب نکنیم مضر نخواهد بود و رعایت سابقه را هم کرده ایم. عده حاضره از نمایندگان اکثریت چهل و پنج رأی تصویب شد.

اسامی رأی دهندگان - آقایان: عظیمی - نجات - حسینی خان فرمند حاج آقا رضا رفیع - دستغیب - طهرانی - آقا سید یعقوب - طباطبائی - ذوالقدر - آقا میرزا یوسفخان - قائم مقام - امیر حسینخان

بختیاری - سلطان ابراهیم خان انصاری - آقا میرزا محمود خان کاشانی - آقا میرزا شهاب الدین شوشتری - حاج حسن آقا ملک - ناصرندامانی - خطیبی - سلیم - ایزدی - صدرائی - حاج میرزا احمد - خان اتابکی - شریعت زاده - دستگیر - حسینخان - بهرامی - آقا میرزا عبدالله

خان معتمد - محمدتقی خان اسعد - میرزا حبیب الله خان شادلو - سهرابخان ساکینان اسکندری - لطف الله خان اتوائی - زهم - آقا سید ابراهیم ضیاء - آقا میرزا عبدالعزیز صدر - ابوالحسن بیرنیا - کی استوان - رهنما - آقا سید ابوالفوتوح - محمدولی میرزا قیروز - آقا میرزا آقاخان - عصر انقلاب - تقی زاده - علایی - افشار - آقا سید کاظم یزدی - آقا میرزا حسینخان اسفندیاری

آقا میرزا صادق خان اکبر رئیس - پیشنهاد ختم جلسه شده است. جمعی از نمایندگان - صعیب است

رئیس - جلسه آینه پنجمین ساعت ونیم قبل از ظهر دستور هم اولاً انتخاب یک نفر نایب رئیس بجای آقای بیات ثانیاً لایحه پرداخت دیون دولت

بعضی از نمایندگان - قانون میزی رئیس - اگر راپورتش حاضر شد تکلیفش با مجلس است ثالثاً شهری وراث عبدالحمید نواح و مشهیدی باد گلز - دوران محمودخان صاحب منصب (مجلس نسیاست بهداز ظاهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمدتدین منشی - م شهاب منشی - علی خطیبی

جلسه ۳۴۱ صورت شرح مجلس مورخه پنجمین سه سوم دی مطابق هشتم جمادی الثانی هزار و سیصد و چهل چهار

مجلس دوساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای تدین تشکیل گردید

صورت مجلس سه شنبه اول دی ماه

رئیس - بعضی از نمایندگان - صعیب است. رئیس - پیشنهاد آقای کازرونی (بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که لایحه اعتبار ۲۰ هزار تومان بجهت توسعه دفع آفات حیوانی بعد از انتخاب یک نفر نایب رئیس اول مرتبه جزء دستور شود

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بنده ممنون است آنحضرت اولش که انتخاب یک نفر نایب رئیس است استرداد کنم و قناعت میکنم که همان جزء دوم باشد.

رئیس - آقای یاسائی (اجازه)

یاسائی - چون پیشنهادشان را اصلاح کردند دیگر عرضی ندارم

رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد)

رئیس - خبر کمیسیون بودجه و قوانین ماده اول - بوزارت مالیه اجازه داده می شود که ظرف ۴ ماه آخر سنه ۱۳۰۴ مبلغ ۲۰ هزار تومان بوزارت فوائد

تعمیرات و سبیل توسعه دفع آفات حیوانی تأدیه نماید.

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است حق الزحمه های وجوه ذیل را بتوسط وزارت فوائد عامه دریافت دارد.

الف - حق الزحمه تزیین کاواز قرار

ب - حق الزحمه تزیین گوسفندان قرار

ج - در موافقی که عمل تزیین را مأمور وزارت فوائد عامه انجام داده و فقط سرمه و روغن تهیه شده را بفروش می رساند قیمت حقیقی آن دریافت خواهد شد.

ماده سوم - کلیه عوارض حاصله از دریافت حق الزحمه ها و وجوه مذکوره در ماده که به علاوه ۲۰ هزار تومان مقرر در ماده ۱ به مصرف مؤسسات دفع آفات حیوانی خواهد رسید.

ماده چهارم - وجوه مذکوره در ماده (۱) این قانون باید در بودجه مملکتی ۱۳۰۴ منظور گردد. خبر از کمیسیون قوانین مالیه بمجلس مقدس شورای ملی کمیسیون قوانین مالیه موافقت خود را باماده دوم لایحه شماره ۳۴۹۹۷ دولت با اضافه شدن تبصره ذیل بمجلس شورای ملی می رساند

تبصره - حق الزحمه تزیین سرمه و روغن کاوا و گوسفند در صورتی دریافت خواهد شد که خود صاحب حیوان تقاضای آنرا نموده باشد.

رئیس - قبل از آنکه وارد در شور این لایحه بشوریم باید تکلیف این لایحه مدین شود از این حیث که دو شور دارد یا یک شور؟ این لایحه مرکب از دو قسمت است یک قسمت اجازت خرج است که مربوط به کمیسیون بودجه بوده است که معمولاً یک شور دارد.

یک قسمت دیگر راجع بوضع مالیات ماست که آن عبارت از حق الزحمه تزیین کاوا از قرار رأسی دو قران و حق الزحمه تزیین گوسفند از قرار رأسی دو قران و حق الزحمه تزیین گوسفند از قرار رأسی دو قران است که این لایحه به کمیسیون بودجه است و در این جهت به کمیسیون قوانین مالیه رجوع شده است.

از حیث اینکه از جابجاء به کمیسیون قوانین مالیه شده است دو شور دارد از حیث اینکه از جابجاء به کمیسیون بودجه است و در این جهت به کمیسیون قوانین مالیه رجوع شده است.

رئیس - بعضی از نمایندگان - صعیب است. رئیس - پیشنهاد آقای کازرونی (بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که لایحه اعتبار ۲۰ هزار تومان بجهت توسعه دفع آفات حیوانی بعد از انتخاب یک نفر نایب رئیس اول مرتبه جزء دستور شود

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بنده ممنون است آنحضرت اولش که انتخاب یک نفر نایب رئیس است استرداد کنم و قناعت میکنم که همان جزء دوم باشد.

رئیس - آقای یاسائی (اجازه)

یاسائی - چون پیشنهادشان را اصلاح کردند دیگر عرضی ندارم

رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد)

رئیس - خبر کمیسیون بودجه و قوانین ماده اول - بوزارت مالیه اجازه داده می شود که ظرف ۴ ماه آخر سنه ۱۳۰۴ مبلغ ۲۰ هزار تومان بوزارت فوائد

تعمیرات و سبیل توسعه دفع آفات حیوانی تأدیه نماید.

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است حق الزحمه های وجوه ذیل را بتوسط وزارت فوائد عامه دریافت دارد.

الف - حق الزحمه تزیین کاواز قرار

ب - حق الزحمه تزیین گوسفندان قرار

ج - در موافقی که عمل تزیین را مأمور وزارت فوائد عامه انجام داده و فقط سرمه و روغن تهیه شده را بفروش می رساند قیمت حقیقی آن دریافت خواهد شد.

ماده سوم - کلیه عوارض حاصله از دریافت حق الزحمه ها و وجوه مذکوره در ماده که به علاوه ۲۰ هزار تومان مقرر در ماده ۱ به مصرف مؤسسات دفع آفات حیوانی خواهد رسید.

ماده چهارم - وجوه مذکوره در ماده (۱) این قانون باید در بودجه مملکتی ۱۳۰۴ منظور گردد. خبر از کمیسیون قوانین مالیه بمجلس مقدس شورای ملی کمیسیون قوانین مالیه موافقت خود را باماده دوم لایحه شماره ۳۴۹۹۷ دولت با اضافه شدن تبصره ذیل بمجلس شورای ملی می رساند

تبصره - حق الزحمه تزیین سرمه و روغن کاوا و گوسفند در صورتی دریافت خواهد شد که خود صاحب حیوان تقاضای آنرا نموده باشد.

رئیس - قبل از آنکه وارد در شور این لایحه بشوریم باید تکلیف این لایحه مدین شود از این حیث که دو شور دارد یا یک شور؟ این لایحه مرکب از دو قسمت است یک قسمت اجازت خرج است که مربوط به کمیسیون بودجه بوده است که معمولاً یک شور دارد.

یک قسمت دیگر راجع بوضع مالیات ماست که آن عبارت از حق الزحمه تزیین کاوا از قرار رأسی دو قران و حق الزحمه تزیین گوسفند از قرار رأسی دو قران است که این لایحه به کمیسیون بودجه است و در این جهت به کمیسیون قوانین مالیه رجوع شده است.

از حیث اینکه از جابجاء به کمیسیون قوانین مالیه شده است دو شور دارد از حیث اینکه از جابجاء به کمیسیون بودجه است و در این جهت به کمیسیون قوانین مالیه رجوع شده است.

شیردانی - برخلاف سابقه است نمی شود رأی گرفت

انصر - بنده در رأی اشکال دارم

رئیس - بفرمائید

انصر - بهمان نظر که فرمودند بنده مخالف نظامنامه میدانم زیرا وضع یک مالیاتی است و باید مطابق تمام راپورت های کمیسیون قوانین مالیه بیاورد دو شور شود و نمیشود رأی داد که یک شور بشود

بعضی از نمایندگان (با همهمه) چرا نمی شود اختیار بمجلس است (صدای زنگ رئیس)

رئیس - این مسئله مربوط به نظامنامه است. صریح نظامنامه این است که مالیات وقتی تصویب شود دو شور دارد و وضع یک شور این لایحه مرکب از دو قسمت است فقط یک راه دارد و آن این است که ماده اول و ماده چهارم را کراچ بخرج است مطرح

سبب کمیسیون بودجه و رسوم بعد خبر جدا گانه شود ماده اول قرائت می شود

(بشرح ذیل قرائت شد) ماده اول - بوزارت مالیه اجازه داده می شود چهار ماه آخر سنه ۱۳۰۴ مبلغ بیست هزار تومان بوزارت فوائد عامه برای توسعه سبیل دفع آفات حیوانی تأدیه نماید.

رئیس - ماده چهار که ساده دوم می شود قرائت می شود

(بضمون ذیل قرائت شد) ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است حق الزحمه ها و وجوه ذیل را بتوسط وزارت فوائد عامه دریافت دارد.

الف - حق الزحمه تزیین کاواز قرار

ب - حق الزحمه تزیین گوسفندان قرار

ج - در موافقی که عمل تزیین را مأمور وزارت فوائد عامه انجام داده و فقط سرمه و روغن تهیه شده را بفروش می رساند قیمت حقیقی آن دریافت خواهد شد.

رئیس - علی ای حال شور در کلیات است. آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده در کمیسیون بودجه که سرفراز بودم در آن جا مخالف بودم. در شور در کلیات هم مخالف بودم. بنده برای اینکه در اصل این مسئله بنده موافق بودم.

چون یک بیان مصرفی برای این کردند و نظر به بیان مصرفی که الان شور نسبت به آن در این می شود بنده موافق بودم. در کمیسیون بودجه با آن مخالفت کردم برای خاطر اینکه این قدمی که دولت می خواهد الان بردارد برای ترفیه حال رعایا و از بابان اقامت و مواشی است ولی

در اینجا آمده ایم شرمش را میکشیم و می گوئیم بایسد دولت پول بگیرد و چطور باشد.

آن جا هم به آقای وزیر و اعضاء کمیسیون عرض کردم که یک قدمی که ما می خواهیم راجع به ترفی زراعت و مواشیان برداریم این بهتر از آن است و چنانچه مسئله آبله کوپی را بگفتیم بایسد مجانی باشد تا در مملکت همویت پیدا کند اینجا هم لافزد دولت یک قدمی برای مجانی شدن از باید بردارد یک قدم برای ارفاق و همراهی باید بردارد والا همین فردا جزء عواید مملکتی خواهد شد و جزء بودجه می آید و در واقع یک مالیاتی ما اینجا تصویب کرده ایم و جزء عواید مملکتی باقی میماند.

این است که آمده اند و فوراً نظر گرفته اند در عوائد و بنده مکرر در مجلس عرض کردم که ما وکلای ملت هستیم. هر لایحه را که می خواهیم بگذرانیم باید ببینیم چه عوایدی برای ملت دارد.

والا دولت بقدری عواید بسیاری خودش درست میکند که ما خوب هستیم و اطلاع نداریم هر چیزی که می شود و هر لایحه قانونی که می آورند میگویند عواید این لایحه چه چیز است. بابا نفعش برای ملت چه چیز است؟

چون در این جا عوایدی برای این قرارداد داده اند و این عواید هم فردا جزء مالیات میشود نظر بر آن عواید بنده مخالفم مگر اینکه دو سال سه سال مجانی ادامه بدهند و وقتی این عواید منتهی است و برای اقامت مواشی شان یک نفی دارد آن وقت دولت بیاورد بگوید یک پولی بماند اما حالا که هنوز هیچ نشده و اینطور هم ضرر بر ما متوجه شده است این عوایدی که معین شده تحمیل بر مردم خونخوار بود بنده مخالفم.

وزیر فوائد عامه - خود نماینده محترم بودم و با اصل این لایحه موافق هستم بنابر این بنده احتیاج ندارم باینکه یک دلالتی بیاورم که این لایحه بقدر بحال مملکت مفید است و بچقدر هم باید تسریع شود با این وضعیاتی که امروز نسبت بکاو میری هست.

اما آن قسمتی که راجع عواید فرمودند. اگر مجلس شورای ملی میتواند راهی نشان بدهد که ما بتوانیم در غلبه نقاط ایران این مؤسسه را دایر کنیم ووا کس تهیه و تزیین کنیم و پول زیادی بماند عواید ما مجاناً این کار را بکنیم بنده تصور میکنم اشکالی نداشته باشد ولی آن راه چه چیز است؟

الان علت اینکه در خیلی از نقاط ایران گامیری میشود و تا اکنون

نخواستیم جلو گیری کنیم بواسطه این است که این مؤسسه را نداشته و این مؤسسه را هم نداشته ایم برای اینکه پول نداشته ایم و آنچه که تا بحال دولت توانسته است در بودجه اش بیاورد و بگذارد همین مبلغی است که ملاحظه میفرمائید باضافه یک فقره اعتباری که سابق تصویب شده است سی هزار تومان بوده است و چون از برای ما امکان ندارد که بیاییم اینکار را مجانی بکنیم آنوقت می نشینیم این فکر را میکنیم که اگر یک کسی گاوش مبتلا شد باید جلو گیری کرد و میشود او را از مردن نجات داد بشرط اینکه دو هزار شراش را هم خودش کمک کند

در صورتیکه این سرم ها برای دولت پنج قران تمام میشود بدون خرج تلفیح و یک قسمت زیادی از این معارج را خود دولت بهمه گرفته است و یک قسمت دیگر را بهمه لیسبه صاحب گاواست و اکثار کرده اند

بیاناتی که آقا فرمودند بطور کلی خیلی خوب و صحیح بود ولی باید اسکان را هم در نظر گرفت که ما چه اندازه پول میتوانیم خرج کنیم

از این جهت بنده خیال میکنم خود آقای آقا سید یعقوب لطف کنند و بزرگی کنند و بگذارند این عمل تمام شود و این قسمت را ما شروع کنیم و آن اندازه که دولت امروز میتواند کمک کند بکنند خود مردم هم بحال خودشان قدری کمک کنند تا در آتیه که وضعیت اقتصادی ما بهتر شد و وقتی که در هر سال هزارها گاوا را بیرون رفت و مردم دار ایشان بیشتر شد و عوائد دولت هم بالنسبه بیشتر شد آنوقت ما بتوانیم اینکارها را مجانی بکنیم

ولی امروز تصدیق بفرمائید که این مسئله ممکن نیست و اگر بخواهید آن عواید را بگویند تکثیر و تمام از بودجه دولت داده شود بالطبع ما از عواید نخواهیم پر آمد و با این بیست هزار تومان را سن بقدر کفایت تهیه خواهد شد و یک مقدار زیادی از گاوها و گوسفند هائلت خواهد شد بدین معنی افزوده خواهد شد

رئیس - آقای دستغیب (اجازه)

دست غیب - چون قاضی نظامنامه این است که بایستی بتوان موافق و مخالف حرف زد از این جهت بنده هم صحنه یک حرف هائی دارم بعنوان مخالفت میخواهم صحبت کنم و میخواهم یک تد نری بدهم و آن تد لر این است که این فرض این است که تبیض کند یا نه؟ باین معنی که در یک گوشه از مملکت می خواهد اینکار را بکنند یا در همه مملکت میخواهد اینکار را بکنند؟

یعنی به آن کارهایی که مثلاً در اطراف

تهران تا نورسرخ اینج فرسخ و ده فرسخ است میخواهد نظر کند یا خیر نسبت بهمه مملکت مثلاً کارهایی که در بنادر جنوب هست نظر دارد

اگر نظر بهمه جاست بنده سخاملا موافقم و اگر خیر دولت میخواهد تبیض کند فقط در پنج فرسخ و ده فرسخ اطراف تهران می خواهد این کار را بکند بنده مخالفم

وزیر فوائد عامه - بنده تصور میکنم آقا هیچ مخالفتی نخواهند کرد و وقتیکه بنده عرض کنم خیال ما این است در نقاطی که تا بحال مؤسسه نبوده است در آنجاها دائر کنیم و البته برای نقاط جنوب هم فکر خواهیم کرد

جمعی از نمایندگان - عموماً کرات کافی است

رئیس - رأی میکنیم برای ورود در شور مواد آقایان موافقین قیام بفرمائید (ا اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

ماده اول مطرح است (اجازه)

کازرونی - بنده موافقم لیکن یک اصلاح عبارتی بنظرم میرسد در طرف چهار ماهه گویا در طرف چهار ماه باشد

وزیر فوائد عامه - اینجا چهار ماه هم باید سه ماه بشود چون آن مومنی که در کمیسیون بودجه این لایحه تصویب می شد چهار ماهه بآخر سال بوده است ولی حالا باید در طرف سه ماه بشود

روحی - ماده را یک مرتبه دیگر بخوانند

(بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - کنگه چهار ماهه تبدیل به سه ماه میشود لفظ در سه قبل از طرف اضافه میشود

آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - موافقم

رئیس - آقای احگر (اجازه)

احگر - موافقم

رئیس - آقای تجدد (اجازه)

تجدد بنده متأسفانه با اساس این لایحه مخالفم از نقطه نظر اینکه دفع آفات حیوانی لازم نیست

الان تقریباً دو سال است در اثر آفات حیوانی برای رعیت مردم بیچاره نه گاو مانده است نه گوسفند

این قضیه از ابتداء مجلس پنجم تا حالا بمجلس مطرح بوده و در اطرافش بحثها شده و اگر خاطر آقایان باشد سی هزار تومان هم به این عنوان باین اسم تصویب

